

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prozodická analýza textu

(Prozodická analýza textu Učebnice čínské konverzace,
oddíly 1D – 24D)

Prosodic Analysis of Text

(Prosodic Analysis of Text of the Chinese Conversation Textbook,
units 1D – 24D)

OLOMOUC 2017 Bc. Dominika Ďurišová

Vedoucí práce: doc. David Uher, PhD.

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bc. ĎURIŠOVÁ Dominika	U Bažantnice 985, Karviná - Nové Město	F131087

TÉMA ČESKY:

Prozodická analýza textu

TÉMA ANGLICKY:

Prosodic Analysis of Text

VEDOUcí PRÁCE:

doc. Mgr. David Uher, PhD. - ASH

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Ačkoliv je čínština stále ještě tónovým jazykem, postupně u ní dochází k oslabování této její suprasegmentální charakteristiky. Nejvýznamnějším projevem jejího směřování k jazyku s melodickým přízvukem je pak významný úbytek plně tónických slabik ve prospěch slabik oslabeně tónických, respektive atónických. Tyto změny mají především vliv na rytmické členění čínského textu. Problematice prosodických rysů čínštiny, tj. hierarchii prominence slabik v návaznosti na lineární členění věty, se dlouhodobě a systematicky věnoval prof. PhDr. Oldřich Švarný, CSc. (19202011), emeritní profesor filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Na jeho práci dnes úspěšně navazují jeho žáci učitelé a studenti katedry asijských studií tamtéž. Tato magisterská diplomová práce se proto v prosodickém smyslu slova zaměří na analýzu nahrávky realizované rodilým mluvčím čínského jazykového standardu, pekingštiny. Relevantní texty budou vybrány z učebnice Učebnice čínské konverzace, konkrétně oddíly 1D–24D a následně budou na základě jejich zvukové realizace transkribovány prozodickou transkripcí: text bude nejprve rozčleněn do vět, kól a segmentů; u nich pak bude posuzována jejich rytmická realizace, tj. budou identifikovány jako sledy akronymické, ascendentní, descendentní či jiné. V závěrečném shrnutí budou ve sledovaném vzorku charakteristiky těchto sledů zobecněny.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

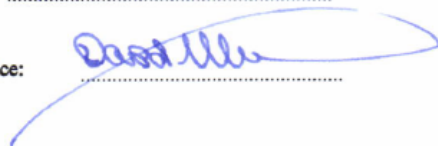
POSPĚCHOVÁ, Zuzana: Prozodická transkripce čínštiny a její využití v současnosti. Dálný východ 2015, 2, ss. 93103.
SLAMĚNÍKOVÁ, Tereza: Rytmické členění příkladových vět Učebního slovníku jazyka čínského (hesla 150). Dálný východ 2016, 2, ss. 5166.
ŠVARNÝ, Oldřich a kol.: Úvod do hovorové čínštiny. Praha 1967.
ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher: Prozodická gramatika čínštiny. Olomouc 2014.
UHER, David a Tereza Slaměnková: Prozodická analýza monologu. Dálný východ 2015, 2, ss. 104126.

Podpis studenta:

Datum: 26.4.2017

Podpis vedoucího práce:

Datum: 28.7.2017

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

Olomouc, 22. 8. 2017

.....

podpis

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Dominika Ďurišová
Název fakulty:	Filozofická fakulta
Název katedry:	Katedra asijských studií
Název práce:	Prozodická analýza textu (Prozodická analýza textu Učebnice čínské konverzace, oddíly 1D – 24D)
Vedoucí práce:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Klíčová slova:	prozodická transkripce, moderní hovorová čínština, suprasegmentální fonologie, lineární členění, O. Švarný (1920 – 2011)
Souhrn práce:	Počet stran: 74 Počet znaků: 98 500 Počet titulů použité literatury: 16

Předmětem této diplomové práce je analýza, jejímž cílem je popsat prozodické vlastnosti textu *Učebnice čínské konverzace*, konkrétně textů oddílů 1D – 24D. Výsledků analýzy bude dosaženo na základě systému prozodické transkripce čínštiny profesora Oldřicha Švarného, jenž je aplikován na jednotlivé texty lekcí. Ty jsou po natranskribování doplněny o přepis do čínských znaků a český překlad. V praktické části jsou pak po představení náležité teorie v návazných oddílech klasifikovány a kvantifikovány prozodické jevy. Jádrem výzkumu segmentů a kól je jejich rozčlenění na rytmické sledy akronymické, ascendentní, descendentní nebo jiné. Závěrem je shrnutí a zobecnění charakteristik těchto sledů ve sledovaném vzorku, vedoucí k lepšímu pochopení prozodického systému současné čínštiny.

Resumé výsledků: Analyzovaný text se skládá z 624 vět, 750 kól, 1449 segmentů a 4297 slabik. Nejpočetněji jsou v textu zastoupeny jednokólové věty a dvousegmentální kóla. Průměrná délka segmentu je tři slabiky, nejčastěji se ve vzorku vyskytují segmenty dvojslabičné. U segmentů je nejvíce zastoupen akronymický sled. Průměrná délka kóla jsou dva segmenty, nejproduktivnějším schématem rytmického sledu kól je kombinace ascendentního a akronymického rytmu.

Děkuji tímto vedoucímu své diplomové práce doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. za jeho cenné rady a připomínky při zpracování tématu, vstřícný přístup a odborné vedení během celého studia na UP.

Obsah

Úvod.....	10
1. Část teoretická.....	12
1.1. Standardní čínština.....	12
1.2. Prozodie	12
1.2.1. Slabika v čínštině	13
1.2.1.1. Přízvuk.....	14
1.2.2. Popis rytmického systému – lineární členění	14
1.2.3. Sedm stupňů prominence.....	16
1.2.4. Typy rytmického sledu.....	17
1.2.4.1. Akronymický sled	17
1.2.4.2. Ascendentní sled.....	18
1.2.4.3. Descendentní sled.....	18
2. Část analytická.....	19
2.1. Postupy a metody vytvoření korpusu.....	19
2.2. Korpus.....	21
2.3. Prozodická analýza	44
2.3.1. Analýza segmentů.....	44
2.3.1.1. Dvojslabičné segmenty.....	46
2.3.1.2. Tříslabičné segmenty.....	47
2.3.1.3. Čtyřslabičné segmenty.....	49
2.3.1.4. Pěťslabičné segmenty	53
2.3.1.5. Šestislabičné segmenty.....	57
2.3.1.6. Sedmislabičné segmenty	59
2.3.1.7. Zastoupení segmentů podle počtu arží	60
2.3.2. Analýza kól.....	61
2.3.3. Klasifikace rytmických sledů v rámci kóla.....	63
Závěr	69
Resumé.....	72
Seznam použité literatury	73

Seznam tabulek a grafů

Tabulky

<i>Tabulka č. 1: Označení stupňů prominence slabik.....</i>	<i>20</i>
<i>Tabulka č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu slabik .....</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka č. 3: Dvojslabičné segmenty.....</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka č. 4: Tříslabičné segmenty .....</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka č. 5: Čtyřslabičné segmenty .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka č. 6: Pětislabičné segmenty .....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka č. 7: Šestislabičné segmenty.....</i>	<i>59</i>
<i>Tabulka č. 8: Segmenty podle počtu arzí .....</i>	<i>60</i>
<i>Tabulka č. 9: Segmenty různé velikosti podle počtu arzí .....</i>	<i>60</i>
<i>Tabulka č. 10: Věty podle počtu kól.....</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka č. 11: Kóla podle počtu segmentů .....</i>	<i>62</i>
<i>Tabulka č. 12: Pozice segmentu v rámci kóla .....</i>	<i>64</i>
<i>Tabulka č. 13: Rytmičtý sled v pozici na začátku nebo uprostřed kóla .....</i>	<i>64</i>
<i>Tabulka č. 14: Rytmičtý sled v pozici na konci kóla.....</i>	<i>65</i>
<i>Tabulka č. 15: Nejfrekventovaněji zastoupené segmenty .....</i>	<i>66</i>
<i>Tabulka č. 16: Rytmičtý sled dvousegmentálních kól.....</i>	<i>67</i>
<i>Tabulka č. 17: Rytmičtý sled dvou až pětisegmentálních kól .....</i>	<i>68</i>
<i>Tabulka č. 18: Protokol analýzy.....</i>	<i>69</i>

Grafy

<i>Graf č. 1: Zastoupení segmentů podle počtu slabik.....</i>	<i>45</i>
<i>Graf č. 2: Typy rytmičtého sledu u tříslabičných segmentů .....</i>	<i>49</i>
<i>Graf č. 3: Typy rytmičtého sledu u čtyřslabičných segmentů.....</i>	<i>53</i>
<i>Graf č. 4: Typy rytmičtého sledu u pětislabičných segmentů.....</i>	<i>57</i>
<i>Graf č. 5: Věty podle počtu kól .....</i>	<i>62</i>
<i>Graf č. 6: Kóla podle počtu segmentů .....</i>	<i>63</i>
<i>Graf č. 7: Rytmičtý sled v pozici na začátku nebo uprostřed kóla .....</i>	<i>64</i>
<i>Graf č. 8: Rytmičtý sled v pozici na konci kóla .....</i>	<i>65</i>

Seznam zkratek

TW	tíwèn (tvořte otázky)
FY	fānyì (přeložte)

Pozn.:

Pro jednotlivé věty analyzovaného vzorku byl po konzultaci s vedoucím práce zaveden speciální systém značení. Jelikož se v korpusu kromě vět jednoduchých vyskytují také souvětí, bylo proto potřeba zvolit detailní a současně jednoduchý způsob odkazu k dohledání konkrétní věty. V praktické části práce jsou veškeré příklady uvedeny následovně:

tā-péngyou   2D_FY_v8_k1

Údaje v pravé části řádku označují konkrétní větu nebo část souvětí v korpusu. Segment „**tā**-péngyou“ se nachází v lekci 2D, ve cvičení s označením „fānyì“. Jedná se o osmou větu a její první kólon.

Ediční poznámka

Čínské znakové písmo ve své práci přepisuji pomocí oficiální mezinárodní transkripce *pinyin* (Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn 汉语拼音方案), unifikujícím standardem pro přepis čínštiny do latinky. V překladech, které jsou součástí korpusu, používám českou standardní transkripci. Pro přehlednost uvádím prosodickou transkripci ve fontu Courier New.

Veškeré čínské znaky jsou uvedeny ve standardizované zjednodušené podobě.

Úvod

Čínština, jakožto zdaleka nejrozšířenější jazyk na světě, má díky své tónovosti jedinečný a komplikovaný prozodický systém. Osvojit si prozodii, stejně jako další lingvistické disciplíny zkoumající zvukovou stránku jazyka, kterými jsou fonetika, nebo fonologie, je pro studenty čínské filologie nepostradatelné. Ve své bakalářské diplomové práci *Distribuce fonogramů v novinovém textu* jsem se věnovala právě fonologii čínštiny, konkrétně využití foneticky motivovaných jednotek v grafice čínských znaků.

Ve své magisterské práci se v tomto zaměření posunu od analýzy psaného textu na rovinu promluvy a realizace čínštiny jako mluveného projevu. Jejím cílem je na základě prozodické analýzy¹ textového korpusu popsat jeho suprasegmentální charakteristiky. Za textový materiál analyzovaného vzorku byly zvoleny lekce *Učebnice čínské konverzace*², konkrétně oddíly 1D – 24D. Zvukovým materiálem, na který byla transkripce aplikována, jsou nahrávky textů UČK namluvené rodilou mluvčí jazykového standardu, tedy pekingštiny, paní Li Ruixia Michalíkovou.

Práce je rozdělena do dvou částí. První polovina teoretické části představuje standardní čínštinu a význam prozodie, vysvětluje její základní pojmy a odbornou terminologii, se kterými tato disciplína pracuje a které utvářejí soustavu prozodického systému. Druhá polovina teorie je stručným úvodem do problematiky vlastností čínské slabiky. Základem celé analýzy je lineární členění, klasifikace sedmi stupňů prominence a určování rytmických sledů, je tudíž potřeba důkladně popsat definici všech těchto termínů v závěru celé pasáže.

Praktická část vychází z korpusu obsahujícího celkem 622 vět, v diplomové práci je uveden v jeho kompletní podobě. Jednotlivé lekce za sebou následují v čínských znacích, prozodické transkripci a českém překladu. Jádrem celé práce je samotná prozodická analýza, rozdělená do dvou hlavních oddílů. Text je nejprve rozčleněn do vět, kól a segmentů, u nichž je pak posuzována jejich rytmická realizace, tj. jsou klasifikovány jako

---

¹ Viz kapitola 1.2.

² Dále jen „UČK“.

sledy akronymické, ascendentní, descendentní či jiné.

Závěrem diplomové práce je shrnutí a zobecnění charakteristik těchto sledů ve sledovaném rozsáhlém vzorku, včetně protokolu analýzy, vedoucí k lepšímu pochopení prozodického systému současné čínštiny.

1. Část teoretická

1.1. Standardní čínština

Pojmem „standardní čínština“ rozumíme současnou obecnou čínštinu, jejímž čínským ekvivalentem je *putonghua* 普通话 (znamenající „běžný, společný jazyk“).³ Poprvé byla pojmenována po založení Čínské lidové republiky v roce 1949 a v 50. letech pak byly zformovány normy tohoto jazykového standardu a to zejména, že výslovnost bude založena na pekingském dialektu. Ve stejném období byl také *pinyin* přijat jako oficiální přepis výslovnosti čínských znaků do latinky.⁴ Od vzniku nové ústavy ČLR z roku 1982 je *putonghua* ustanovena standardním jazykem celé země, který se musí používat ve školách, na úřadech a v dalších oblastech veřejného života.⁵

1.2. Prozodie

Prozodie⁶ je vědním oborem, který se zabývá zvukovými vlastnostmi jazyka. Je literárně – vědní disciplínou, která byla krom svého užití pro formální prvky v poezii velmi účelně rozšířena a zařazena do lingvistických okruhů bádání. Současné období čínského jazyka je charakteristické pozorností k prozodickým jevům,⁷ kdy se zájem soustřeďuje mj. i na vytváření korpusů mluveného jazyka a jejich značkování, zachycujícího prozodické rysy.

Označení *přepis* nebo *transkripce čínštiny* znamená způsob zaznamenání zvukové podoby čínštiny pomocí latinky.⁸ Pro účely naší analýzy pak *prozodická transkripce*

---

³ Kane: 14.

⁴ Kane: 16.

⁵ Kane: 17.

⁶ Dřívější označení „prosodie“, jinak také „prozódie“.

⁷ Viz kapitola 1.2.

⁸ Kane: 21.

čínštiny, kdy pojem prozodický – synonymně suprasegmentální,⁹ v rozsahu čínské slabiky znamená veškeré změny základního tónu, intenzity a trvání intonace při její výpovědi.¹⁰ Suprasegmentální čili prozodické vlastnosti promluvy jsou tedy definovány jako souhrn intonace, přízvuku, rytmu a distribuce pauz.¹¹

Prozodická transkripce čínštiny v podobě, která je pro účely bádání použita nejen v této diplomové práci, ale také mezi mnohými studenty čínské filologie a především akademiky a vědeckými pracovníky, byla koncipována významným českým sinologem, orientalistou, fonetikem a lingvistou prof. PhDr. Oldřichem Švarným, CSc. (1920 – 2011). Publikace *Prozodická gramatika čínštiny „je průnikem badatelské činnosti prof. Švarného především v oblasti fonologického systému moderní hovorové čínštiny a její aplikace na korpus vět tohoto jazyka.“*¹²

1.2.1. Slabika v čínštině

V čínštině, stejně jako obecně řečeno ve všech jazycích, je nejmenší zvukovou stavební jednotkou řeči slabika. Co se morfologie týče, v čínštině slabika vystupuje jako hmotný nosič morfému.¹³ Pro přesnější doplnění je potřeba uvést, že každý morfém je totiž nositelem jak gramatické funkce, tak lexikálního významu. Je ovšem nutno podotknout, že čínská jazyková jednotka na úrovni slabiky bývá nazývána různě.¹⁴ V čínštině se kryjí hranice slabiky s hranicemi nejmenší, dále již nedělitelné a segmentálně neměnné významové jednotky jazyka, tzv. jednoslabičné báze (jednoslabičného sémému)¹⁵. Tato jednoslabičná báze, jinak též *sylabosémém*, bývá často jednoslabičným slovem, kdy vystupuje jako samostatný větný člen v mnoha funkčních podobách.¹⁶

---

⁹ Viz kapitola 1.2.2.

¹⁰ Vlčková-Mejveldová 2006: 19.

¹¹ Tamtéž.

¹² Švarný, Uher 2014: 7.

¹³ Třísková 2012: 1.

¹⁴ Třísková 2012: 60.

¹⁵ Švarný, Uher 2014: 24.

¹⁶ Švarný, Uher 2014: 25.

Podoba slabiky v čínštině je utvářena ze dvou složek – ze složky hláskové (segmentu) a tónu (složky suprasegmentální). Takto po přidání tónu nad daný segment vzniká pojem *suprasegmentální struktura čínské slabiky*, přičemž čistá segmentální slabika bez tónu nenese žádný sémantický význam.¹⁷ Lexikální (slovníkový) tón má sice naprostá většina čínských morfémů, tento tón se ale nemusí v souvislé řeči vždy nutně realizovat.¹⁸ Této problematice se více věnuji v kapitole 1.2.3. o stupních prominence.

1.2.1.1. Přízvuk

Z pohledu prozodie hovoříme v případě čínštiny o iktu. *Iktus*, ve významu rytmického přízvuku, je v čínštině totiž zvláštní a neplní zcela funkci přízvuku v českém chápání tohoto slova. V češtině spočívá přízvuk vždy na první slabice slova a označuje jeho začátek, kdežto v čínštině přízvuk není ve dvojslabičných slovech vázán ani na první ani na druhou slabiku slova, protože se obě slabiky vyslovují přízvučně stejně, nýbrž bývá často důležitým ukazatelem toho, o jakou významovou složku dvojslabičného slova se jedná.¹⁹ O takových iktových slabikách, které nesou rytmický přízvuk, píší dále v kapitole 1.2..

1.2.2. Popis rytmického systému – lineární členění

Prozodie využívá lineárního členění pro popis jednotlivých částí analyzovaného textu a používá při něm speciálních termínů pro označení různých typů jednotek, ze kterých se čínské věty skládají.

Nejmenší jednotkou v čínské větě (popř. souvětí) je tzv. *binára*. Pro popis rytmického systému se tato jednotka označuje jako stopa. Bináry vznikají spojováním slabik (suprasegmentálních) – jednoslabičných slov, do dvojslabičných kombinací – binára je tedy dvojslabičnou větnou jednotkou. V dalším případě se jednoslabičná slova

---

¹⁷ Třísková 2012: 1.

¹⁸ Třísková 2012: 17.

¹⁹ Švarný, Uher 2001: 41.

pojí na již vzniklé víceslabičné sledy, ale jen výjimečně se vyskytují jako jednoslabičné, plně tónické segmenty,²⁰ jimž je věnován následující odstavec.

Jednotkou, která navazuje na bináru, je *segment*. Z hlediska rytmického členění je právě segment tzv. metrem, tudíž nositelem rytmu. Průměrná délka segmentu je proměnlivá a poměrně závislá na tempu řeči, v průměru kolísá mezi 2,5 až 4,5 slabikami.²¹ V případě kombinace záměrně označované liché slabiky s binárou, ať už na pozici předklonky nebo příklonky²² klasifikujeme tuto jednotku jako tříslabičný segment.

Pokračujeme-li v lineárním členění vzestupně dále, bináry a segmenty se sdružují do jednotek nazývaných kóla. *Kólon* je jednotný významový úsek s ucelenou rytmickou strukturou,²³ zakončený krátkou pauzou, přičemž jsou tyto přeryvy neboli hranice kól z největší části v souvětích na předělu vět.²⁴ Kóla uvnitř věty nebo souvětí bývají oddělena čárkou a jejich průměrná délka je 6 – 7 slabik, kdy tato délka není závislá ani tak na tempu řeči, jako na délce a složitosti vět.²⁵ Jednotkou nadřazenou kólům je dále celá věta či souvětí.

Představují-li bináry stopy a segmenty metra, krátkými pauzami mezi těmito jednotkami pak jsou cézury. S takovouto terminologií přistupujeme k rytmickému systému při hodnocení melodie hlasu při vlastní verbální realizaci. Jak již ale bylo uvedeno, rytmické členění je variabilní podle tempa řeči, podle přirozeného zdůraznění některého členu řeči, podle toho, zda věty vyslovujeme expresivně nebo neutrálně či podle toho, jak je věta dlouhá.²⁶

---

²⁰ Švarný a kol. 1998: 32.

²¹ Švarný, Uher 2014: 10.

²² Jedná se zpravidla o krátká slova bez vlastního přízvuku, která stojí na pozici před nebo za slovem (pro naši potřebu stojí před nebo za binárou).

²³ Dále viz kapitola 1.2.4.

²⁴ Švarný a kol. 1998: 23.

²⁵ Švarný, Uher 2014: 10.

²⁶ Švarný, Uher 2014: 9.

1.2.3. Sedm stupňů prominence

Prozodická analýza textu v čínštině je vystavěná na jejich tónových slabikách, tedy suprasegmentálních jednotkách. Podle tónu a reálné znělosti konkrétní čínské slabiky tak rozlišujeme škálu přízvuchnosti neboli *prominenci*. V publikacích *Hovorová čínština v příkladech III*²⁷ a *Prozodická gramatika čínštiny*²⁸ jsou zohledňována dvě hlediska, dle kterých klasifikujeme jednotlivé druhy prominence čínských slabik. Tím prvním je určení míry plnosti tónu suprasegmentální jednotky a hlediskem druhým je určení míry jejich přízvuchnosti, tedy iktu. Kombinací těchto dvou hledisek vzniká celkem sedm stupňů prominence.

Podle nejširšího dělení rozlišujeme čínské slabiky na ty s tónem a bez tónu, tzn. *tónické* nebo *atónické*. Vezmeme-li hierarchizaci od nejnižšího stupně tónovosti slabiky k tomu nejvyššímu, začneme dvěma typy atónických slabik. Rozděluje je na *atónové*, které tónu nikdy nabýt nemohou a na *neutralizované*, které tónu někdy naopak nabýt mohou, ale v dané větě za daných podmínek se jejich tón téměř nebo zcela neutralizuje.²⁹

Dle vzestupné tónovosti pak dělíme slabiky tónické taktéž do dvou typů. Prvním typem jsou slabiky *oslabeně tónické*, typem druhým jsou slabiky *plně tónické*. Pokud vedle sebe stojí dvě slabiky o stejné prominenci, pak iktus vždy nese jen jedna z nich, přičemž to obvykle bývá slabika druhá. V tomto případě se první slabika označuje jako *neiktová*, zatímco slabika druhá, iktus nesoucí, jako *iktová*. Tyto iktové slabiky v čínštině, na nichž rytmický přízvuk spočívá, označujeme jako *arze*, všechny ostatní slabiky pak jako *theze*.³⁰ Slabiky oslabeně tónické i plně tónické mohou být jak *arzemí*, tak *thezemí*.³¹

Nejvýše v sedmistupňové klasifikaci prominence čínských slabik stojí slabiky *zdůrazněně plně tónické* neboli slabiky se *zvýrazněnou prominencí*. Tyto slabiky se vždy chovají jako *arze*.³²

---

²⁷ Švarný a kol. 1998.

²⁸ Švarný, Uher 2014.

²⁹ Švarný a kol. 1998: 26.

³⁰ Švarný, Uher 2014: 10.

³¹ Švarný a kol. 1998: 25.

³² Švarný, Uher 2014: 11.

1.2.4. Typy rytmického sledu

Ucelenou rytmickou strukturou kólonu, jak je uvedeno v kapitole 1.4., je tzv. rytmický sled. Vzniká současným vyslovením všech segmentů v rámci kóla.³³ Podle výskytu iktu v rámci segmentu rozlišujeme sled akronymický, ascendentní (vzestupný) a descendentní (sestupný).

1.2.4.1. Akronymický sled

V kapitole 1.5. je zmíněno, že plně tónické slabiky bývají realizovány jako slabiky iktové i neiktové (arze i theze) a v případě dvojslabičného sledu iktus spočívá vždy na slabice druhé. Pokud se ale jedná o troj- a čtyřslabičný sled takto plně tónických slabik stojících vedle sebe, nazýváme jejich rytmus jako *rytmus akronymický*, což znamená, že důraz v dané segmentální jednotce je vždy na jeho první a i poslední slabice (u čtyřslabičných sledů je nejméně prominentní druhá slabika).³⁴ U segmentů s akronymickým sledem může předcházet předklonka (proklyktikum) nebo následovat příklonka (enklyktikum).³⁵ Ve výsledku toto tzv. akronymické pravidlo v moderní hovorové čínštině pokrývá asi 50 % reálné verbální promluvy. Výsledek výskytu akronymického sledu u analyzovaného vzorku této diplomové práce bude uveden v závěrečném shrnutí.

1. 两块钱

liǎng-kuai-qian²

2. 一个星期

yi²-ge-xīngqī

---

³³ Švarný, Uher 2014: 10.

³⁴ Švarný 1998: 26.

³⁵ Švarný 1998: 43-45.

1.2.4.2. *Ascendentní sled*

U sledů ascendentních neboli vzestupných předchází méně prominentní slabika (theze) slabice nesoucí iktus (arzi). Pokud se v rámci segmentu či kóla vyskytuje thezí více, jejich prominence pak musí být vzestupná, nanejvýš ale třístupňová.³⁶ K ascendentním sledům se mohou připojovat příklonky.³⁷

1. 请问
qǐng-wèn
2. 坐电车
zuo-diànchē

1.2.4.3. *Descendentní sled*

V případě descendentních neboli sestupných sledů theze následuje za arzi. Jestliže se v segmentu nachází thezí více, jsou to, zpravidla o slabiky atónické, zřídka pak bývá jejich prominence sestupná.³⁸ Descendentním sledům mohou přecházet předklonky.³⁹

1. 我学习
wǒ-xuéxi
2. 在桌子上
zai-zhuōzishang

---

³⁶ Švarný, 1998: 33.

³⁷ Švarný, Uher 2014: 10.

³⁸ Švarný, 1998: 33.

³⁹ Švarný, Uher 2014: 10.

2. Část analytická

První polovina praktické části diplomové práce je věnována vysvětlení, jakým způsobem byl sestaven textový materiál pro analytický výzkum, na nějž navazuje vlastní uvedení kompletní podoby korpusu. Druhá polovina, kterou je samotná analýza včetně vyhodnocování jednotlivých oddílů, pak představuje jádro celé práce.

2.1. Postupy a metody vytvoření korpusu

Zdrojem textového materiálu pro aplikaci prozodické analýzy byly vybrány texty *Učebnice čínské konverzace*, konkrétně oddíly 1D – 24D. Části celkem 24 lekcí, označovaných písmenem D, jsou monologické texty navazující vždy na předchozí části lekcí A – C. Obsahy jejich dvou uvedených cvičení s názvy „Tvořte otázky“ a „Přeložte“ akcentují nejdůležitější dovednosti osvojené v průběhu studia celých lekcí.⁴⁰ Výzkum se tedy prole nejjednoduššími větami v čínštině až po náročnější větné konstrukce, které jsou určeny studentům prvního ročníku oboru Čínská filologie.

Analyzovaný soubor obsahuje 24 lekcí s celkovým počtem 624 vět. Namluvený text celé učebnice je realizovaný paní Li Ruixia⁴¹ Michalíkovou. Při případném porovnávání s originální verzí vydání učebnice dojde ke zjištění, že v malém procentě případů se věty v učebnici liší s jejich podobou v korpusu této diplomové práce. Důvodem byla snaha o co nejpřesnější zaznamenání poslechnutého obsahu nahrávky. Dále došlo pouze ve dvou případech k narušení přesnosti audionahrávky. Z prozodické analýzy byly v důsledku špatné kvality tyto 2 věty vyňaty, v korpusu jsou zachovány bez tónových značek a v hranatých závorkách.⁴² Celková délka zkoumaného vzorku o 24 stopách je 33 minut. Nejkratší z 24 lekcí je část č. 20D o délce 34 sekund, naopak nejdelší je část č. 18D s délkou 1 minuta a 50 sekund.

Nejprve byly texty nahrávky přepsány do fonetické transkripce *pīnyīn*, ovšem bez

---

⁴⁰ Uher, Liu, Vykoukal 2007: 7, 8.

⁴¹ V čínských znacích 李瑞霞.

⁴² Jedná se konkrétně o věty s označením 2D_TW_v14 a 10D_TW_v4.

uvedení tónových značek. Dle tempa a rytmu řeči byly věty či souvětí rozděleny do kól⁴³ a následně kóla rozdělena do segmentů.⁴⁴ Na základě pečlivého, opakovaného poslechu byly poté do textů vpisovány prozodické značky. Systém značení vychází z komplexního studijního materiálu v publikaci Švarného a Uhra *Prozodická gramatika čínštiny*⁴⁵ a kromě úpravy grafického značení u zdůrazněně tónické slabiky iktové (arze), za účelem přehlednosti a zvýraznění jejího výskytu v korpusu, jsou jednotlivé slabiky dle stupně prominence v elektronické podobě textu označovány následovně.

Tabulka č. 1: Označení stupňů prominence slabik

Stupeň prominence slabiky	Označení
Zdůrazněně tónická arze	tučně bílou barvou značená slabika se zvýrazněním černým polem
Plně tónická arze	tónová značka nad hlavní samohláskou slabiky
Plně tónická theze	tónová značka nad hlavní samohláskou slabiky
Oslabeně tónická arze	číselný horní index za slabikou, odpovídající tónu slabiky
Oslabeně tónická theze ⁴⁶	číselný dolní index za slabikou, odpovídající tónu slabiky
Atónická neutralizovaná arze	bez označení
Atónická atónová theze	bez označení

Zápis analyzovaných lekcí je v korpusu uveden v jeho podobě v čínských znacích, na ty navazuje prozodicky transkribovaný zápis v transkripci *pīnyīn* a poté následuje překlad lekcí do českého jazyka. V českém překladu je použita česká standardní transkripce. Překlady u částí cvičení s označením „Tvořte otázky“ jsou převzaty z lekcí učebnice v částech A – C, překlady částí s označením „Přeložte“ jsou pak z učebnice přímo opsány.

Za účelem úspory rozsahu vložení kompletní podoby korpusu do oficiálního textu

⁴³ Je vyznačeno větnou čárkou.

⁴⁴ Je vyznačeno spojovníkem.

⁴⁵ Švarný, Uher 2014: 10 – 23.

⁴⁶ Pokud je první slabika segmentu oslabeně tónická neiktová, ponecháváme ji taktéž bez označení.

práce, bylo zrušeno základní formátování, velikost čínských znaků a překladu do češtiny byla snížena. Formátování prozodické transkripce je zachováno přehlednější. Číslování vět natranskribované podoby korpusu je totožné s UČK. Ve stejném záměru zkrácení jeho rozsahu je speciální zavedený systém značení použit až od kapitoly 2.3. pro konkrétní příklady.

2.2. Korpus

1D)

提问:

1. 不错。你好吗? 2. 我也很好。您好吗? 3. 我很好。你身体好吗? 4. 还行。你好吗?

tíwèn:

1. bú-cuò. ni-hǎo-ma? 2. wǒ-ye-hen-hao³. nín-hǎo-ma? 3. wǒ-hen-hao³. ni-shēnti hǎo-ma? 4. hai-xíng. ni-hǎo-ma?

Tvořte otázky:

1. Bezva. Jak se máš? 2. Já se mám taky dobře. Jak se máte? 3. Mám se dobře. Máš se dobře? 4. Ujde to. Jak se máš?

翻译:

1. 不错。 2. 我很好。 3. 晚上好。 4. 你好。 5. 还行。 6. 你身体好吗? 7. 认识你, 我也很高兴。 8. 早上好。 9. 再见。 10. 你呢?

fānyì:

1. bú-cuò. 2. wǒ-hen-hǎo. 3. wǎnshang-hǎo. 4. ni-hǎo. 5. hái-xíng. 6. ni-shēnti hǎo-ma? 7. rènshi-nǐ, wǒ-ye-hen-gāoxìng. 8. zǎoshang-hǎo. 9. zài-jiàn. 10. nǐ-ne?

Přeložte:

1. Bezva. 2. Mám se dobře. 3. Dobrý večer. 4. Ahoj. 5. Ujde to. 6. Máš se dobře? 7. Já jsem taky rád, že tě poznávám. 8. Dobré ráno. 9. Na shledanou. 10. A ty?

2D)

提问:

1. 我是中国人。你是哪国人? 2. 我叫唐木。你叫什么名字? 3. 我姓吴。您姓什么? 4. 我叫吴捷敏。你叫什么? 5. 我姓张。您贵姓? 6. 我是捷克人。你是哪国人? 7. 不, 他是日本人。[他也是, 泰国人吗?]

tíwèn:

1. wǒ-shì zhōngguoren. nǐ-shì nǎ-guo-ren²? 2. wǒ-jiào táng-mù. nǐ-jiào shénme-míng²zi? 3. wǒ-xìng-wú. nín-xìng-shénme? 4. wo-jiào wú-jiēmǐn. nǐ-jiào-shénme? 5. wǒ-xìng-zhāng. nín-guī-xìng? 6. wǒ-shì jiékeren². nǐ-shì něi-guo-ren²? 7. bù, tā-shì rìbenren. [ta ye-shì, taiguoren ma?]

Tvořte otázky:

1. Jsem Číňanka. Odkud jsi? 2. Jmenuji se Tchang Mu. Jak se jmenuješ? 3. Jmenuji se Wu. Jak se jmenuješ? 4. Jmenuji se Wu Ťie-min. Jak se jmenuješ? 5. Jmenuji se Čang. Jak se prosím jmenujete? 6. Jsem Čech. Odkud jsi? 7. Ne, je Japonka. [Je taky Thajka?]

翻译:

1. 我叫吴捷敏。2. 你也是泰国人吗? 3. 你是哪国人? 4. 你姓什么? 你叫什么? 5. 您贵姓? 6. 我来介绍一下。7. 我是她朋友。8. 他是...? 9. 我是捷克人。10. 我叫唐木。

fānyì:

1. wǒ-jiào wú-jiēmǐn. 2. nǐ-ye-shì tàiguoren-ma? 3. nǐ-shì něi-guo-ren? 4. nǐ-xìng-shénme? nǐ-jiào-shénme? 5. nín-guī-xìng? 6. wo-lái jièshào-yíxià⁴. 7. wo³-shì tā-péngyou. 8. tā-shì...? 9. wǒ-shì jiékeren². 10. wo-jiào táng-mù.

Přeložte:

1. Jmenuji se Wu Ťie-min. 2. Jsi taky Thajka? 3. Odkud jsi? 4. Jak se jmenuješ? 5. Jak se prosím jmenujete? 6. Dovolte, abych nás představila. 7. Jsem její kamarád. 8. A on je...? 9. Jsem Čech. 10. Jmenuji se Tomáš.

3D)

提问:

1. 一路上, 还不错。一路上, 怎么样? 2. 我不太忙。你忙吗? 3. 我身体很好。你身体好吗? 4. 八木仁美也不错。八木仁美怎么样? 5. 我朋友也很忙。你朋友也忙吗? 6. 我很好。你最近怎么样? 7. 吴捷敏很好。吴捷敏怎么样? 8. 我们路上还不错。你们路上好吗?

tíwèn:

1. yì-lùshang, hái-bu-cuò. yì-lùshang, zen³me-yàng? 2. wǒ-bu-tai-máng. nǐ-máng-ma? 3. wǒ-shēnti hěn-hǎo. nǐ-shēnti hǎo-ma? 4. bāmù-rénměi yě-bu-cuò. bāmù-rénměi zen³me-yàng? 5. wǒ-péngyou yě-hen-máng. nǐ-péngyou yě-máng²-ma? 6. wǒ-hen-hǎo. nǐ-zuì-jìn zen³me-yàng? 7. wú-jiēmǐn hěn-hǎo. wú-jiēmǐn zen³me-yàng? 8. wo³men-lùshang hái-bu-cuò. nǐmen-lùshang hǎo-ma?

Tvořte otázky:

1. Cesta byla docela dobrá. Jakou jsi měl cestu? 2. Nemám moc práce. Máš hodně práce? 3. Mám se dobře. Máš se dobře? 4. Jagi Hitomi se má taky dobře. Jak se má Jagi Hitomi? 5. Můj kamarád má taky hodně práce. Má tvůj kamarád taky hodně práce? 6. Mám se dobře. Jak se teď

máš? 7. Wu Tĭe-min se má dobře. Jak se má Wu Tĭe-min? 8. Naše cesta byla docela dobrá. Měli jste dobrou cestu?

翻译:

1. 请喝茶。2. 好, 一定转告。3. 还不错。4. 我不太忙。5. 谢谢。不谢。6. 请坐。7. 好久不见了。8. 你们辛苦了。不辛苦。9. 你们路上好吗? 10. 你最近怎么样? 11. 请代我问邹国明好。12. 请进。13. 你忙吗? 14. 一路上怎么样?

fānyì:

1. qǐng-he-chá. 2. hǎo, yīdìng-zhuǎngào. 3. hái-bu-cuò. 4. wǒ-bu-tai-máng. 5. xièxie. bú-xiè. 6. qǐng-zuò. 7. hǎo-jiu-bu-jiàn-le. 8. nǐ³men-xīnku³-le. bù-xīnku³. 9. nǐ³men-lùshang hǎo-ma? 10. nǐ-zuì-jìn zen³me-yàng? 11. qǐng³-dai-wǒ-wen zōu-guómíng-hao. 12. qǐng-jìn. 13. nǐ-máng-ma? 14. yì-lùshang zen³me-yàng?

Přeložte:

1. Napijete se prosím čaje? 2. Ano, určitě vyřídím. 3. Docela dobrá. 4. Nemám příliš mnoho práce. 5. Děkuji. Není zač. 6. Posad'te se prosím. 7. Dlouho jsme se neviděli. 8. Bylo to únavné, že? Ale kdepak. 9. Měli jste dobrou cestu? 10. Jak se teď máš? 11. Pozdravuj ode mě Phiphata Cou. 12. Vstupte prosím. 13. Máš hodně práce? 14. Jaká byla cesta?

4D)

提问:

1. 我是捷克人。你是欧洲人吧? 2. 捷语很难。捷语难吗? 3. 我学习捷语。你学习什么? 4. 我学习汉语。你学习什么? 5. 奥洛漠茨。哪个城市? 6. 我觉得汉语不太难。你觉得汉语难吗? 7. 日本很漂亮。你觉得日本怎么样? 8. 我是从日本来的。你是从哪儿来的?

tíwèn:

1. wǒ shì-jiékeren². nǐ-shì ōuzhōuren-ba? 2. jiéyǔ-hen-nán. jiéyǔ-nán-ma? 3. wǒ-xuéxi jiéyǔ. nǐ-xuéxi shénme? 4. wǒ-xuéxi hànyǔ. nǐ-xuéxi shénme? 5. àoluomocí. nǎi-ge-chéngshì? 6. wo-juéde hànǔyǔ bu²-tai-nán. nǐ-juéde hànyǔ-nan²-ma? 7. rìben hen-piàoliang. nǐ-juéde rìben-zen³me-yàng? 8. wo³-shì cong-rìben lái-d. nǐ³-shì cong-nǎr lái-d?

Tvořte otázky:

1. Jsem Čech. Ty budeš Evropan, že? 2. Čeština je těžká. Je čeština těžká? 3. Studuji češtinu. Co studuješ? 4. Studuji čínštinu. Co studuješ? 5. Z Olomouce. Ze kterého města? 6. Čínština se mi nezdá až tak těžká. Tobě se zdá čínština těžká? 7. Japonsko je krásné. Jaké je podle tebe Japonsko? 8. Odkud jsi? Jsem z Japonska.

翻译:

1. 我不是日本人, 我是中国人。2. 我以为你是中国人呢。3. 你是从中国来的吧。4. 你学习什么? 5. 你觉得日本怎么样? 6. 你是从哪儿来的?

fānyì:

1. **wǒ**-bu-shi rìbenren², wo³-shi-zhōngguoren. 2. wo-yǐwei **nǐ**-shi-zhōngguoren-ne. 3. ni³-shi-cóng **zhōng**guo-lái-d-ba. 4. **nǐ**-xuéxi shénme? 5. **nǐ**-juéde rìben zen³me-yàng? 6. ni³-shi cong-**nǎr** lái-d?

Přeložte:

1. Nejsem Japonka, jsem Číňanka. 2. A já jsem si myslel, že jsi Číňanka. 3. Ty jsi z Číny, že? 4. Co studuješ? 5. Jaké je podle tebe Japonsko? 6. Odkud jsi?

5D)

提问:

1. 我有两本汉语书。你有几本汉语书? 2. 那件衣服很贵。那件衣服贵吗? 3. 这件毛衣很好。这件毛衣怎么样? 4. 我有圆珠笔。你有圆珠笔吗? 5. 这是汉语书。请问, 这是什么? 6. 那是我朋友的铅笔。那是谁的铅笔? 7. 我有四支。你有几支? 8. 这件毛衣不贵, 很便宜。这件毛衣贵吗? 9. 这是捷文词典。这是什么词典? 10. 我的圆珠笔很好用。你的圆珠笔好用吗? 11. 那是法文报。那那是谁的铅笔? 12. 我有三件毛衣。你有几件毛衣?

tíwèn:

1. wǒ-you **liǎng**-ben hànyu-shū. ni³-you-**jǐ**-ben hànyu-shū? 2. nèi-jian-yīfu hen-guì. nei⁴-jian-yīfu guì-ma? 3. zhei⁴-jian-máoyī hen-hǎo. zhei⁴-jian-máoyī zen³me-yàng? 4. wo-yǒu yuánzhubǐ. ni-yǒu yuánzhubǐ-ma? 5. zhe⁴-shi-hànyu-shū. qǐng-wèn, zhe⁴-shi-shénme? 6. na⁴-shi wo-péngyou-d-qiānbǐ₃. na⁴-shi **shéi**-d-qiānbǐ₃? 7. wo³-you-**sì**-zhī₁. ni-yǒu jǐ-zhī? 8. zhei⁴-jian-máoyī bú-guì, hen-piányì. zhei⁴-jian-máoyī guì-ma? 9. zhe⁴-shi jiéwen-cídiǎn. zhe⁴-shi **shén**me-cídiǎn? 10. wo³-d-yuánzhubǐ hěn-haoyòng. ni³-d-yuánzhubǐ hǎoyòng-ma? 11. nà-shi fǎwen-bào. na-**shì**-bu-shi fǎwen-bào? 12. wo-yǒu **sān**-jian-máoyī. ni-yǒu **jǐ**-jian-máoyī?

Tvořte otázky:

1. Mám dvě čínské knihy. Kolik máš čínských knih? 2. Tamty šaty jsou drahé. Jsou ty šaty drahé? 3. Ten svetr je dobrý. Jaký je tenhle svetr? 4. Mám kuličkové pero. Máš kuličkové pero? 5. To je kniha v čínštině. Promiňte, co je to? 6. To je tužka mého kamaráda. Čí je ta tužka? 7. Mám čtyři. Kolik máš (per)? 8. Tenhle svetr není drahý, je levný. Je tenhle svetr drahý? 9. To je český slovník. Jaký je to slovník? 10. Moje kuličkové pero je dobré. Je tvoje kuličkové pero dobré? 11. To jsou francouzské noviny. To jsou francouzské noviny? 12. Mám tři svetry. Kolik máš svetrů?

翻译.

1. 那是谁的铅笔? 2. 那是谁的铅笔? 3. 对不起, 我不知道。4. 那是什么杂志? 5. 请问, 这是什么? 6. 那件衣服贵吗? 7. 你有几本汉语书?

fānyì:

1. na⁴-shi **shéi**-d-qiānbì₃? 2. na-**shì**-bu-shi fǎwén-bào? 3. duìbuqǐ, wo³-bu-zhīdào. 4. **nà**-shi shénme-zázhi? 5. qǐng-wèn, zhe⁴-shi-shénme? 6. nèi-jian-yīfu guì-ma? 7. ni-yǒu jǐ-ben hàn-yu-shū?

Přeložte:

1. Čí je ta tužka? 2. To jsou francouzské noviny? 3. Promiň, ale nevím. 4. Co je to za časopis? 5. Promiňte, co je to? 6. Jsou ty šaty drahé? 7. Kolik máš čínských knih?

6D)

提问:

1. 这个人很好。这个人怎么样? 2. 我爱喝茶。你爱喝茶还是爱喝咖啡? 3. 对, 我是日本京都人。你是日本人把。 4. 我不太喜欢学习捷语。你喜欢学习捷语吗? 5. 日本茶很好。日本茶怎么样? 6. 教室在教学楼。教室在哪儿? 7. 她是我朋友。她是谁? 8. 我很喜欢她。你喜欢她吗? 9. 她是哪国人? 他是中国人。 10. 对, 我是八木。请问, 您是八木小姐吗? 11. 因为捷语很难。你为什么不喜欢学习捷语? 12. 我去教室。现在你去哪儿?

tíwèn:

1. zhei⁴-ge-rén hen-hǎo. zhei⁴-ge-rén zen³me-yàng? 2. wo-ài hē-chá. ni³-ai-**he**-chá hai²shi ai⁴-he-kāfēi? 3. duì, wo³-shi-rìben jīngduren. nǐ-shi rìbenren-ba. 4. wo³-bu-tai-xǐhuan xuéxi-jiéyǔ₃. ni-xǐhuan xuéxi-jiéyǔ-ma? 5. rìben-chá hen-hǎo. rìben-chá zen³me-yàng? 6. jiàoshì zai-jiàoxuelóu. **jiào**shì-zai-nǎr? 7. ta¹-shi-wǒ-péngyou. ta¹-shi-shéi? 8. wo-**hěn**-xǐhuan-ta¹. **nǐ**-xǐhuan-ta¹-ma? 9. ta¹-shi-**něi**-guo-ren²? ta¹-shi-zhōngguoren. 10. duì, wo³-shi-bāmù. qǐng-wèn, **nín**-shi bāmù-xiǎo³jié-ma? 11. yīnwei jiéyǔ hen-nán. ni-**wèi**-shénme bu-xǐhuan xuéxi-jiéyǔ₃? 12. wo³-qu jiàoshì. xiānzài ni³-qu-nǎr?

Tvořte otázky:

1. Je milá. Jaká je? 2. Mám raději čaj. Máte raději čaj nebo kávu? 3. Ano, jsem Japonka z Kjóta. Jste Japonka, že? 4. Neučím se česky moc ráda. Učíš se ráda česky? 5. Japonský čaj je dobrý. Jaký je japonský čaj? 6. Třída je ve škole. Kde je třída? 7. To je moje kamarádka. Kdo je to? 8. Mám ji moc rád. Máš ji rád? 9. Odkud je? Je to Číňanka. 10. Ano, já jsem Jagi. Promiňte, vy jste slečna Jagi? 11. Protože čeština je těžká. Proč se nerada učíš česky? 12. Jdu do třídy. Kam jdeš?

翻译:

1. 对, 我就是。 2. 现在你去哪儿? 3. 我们一起去咖啡馆儿怎么样? 4. 你喜欢她吗? 5. 你爱喝茶还是爱喝咖啡? 6. 教室在哪儿? 7. 请问, 您是八木小姐吗? 8. 你喜欢学习捷语吗? 9. 她是谁?

fānyì:

1. duì, wo-jiù-shi. 2. xiānzài ni³-qu-nǎr? 3. wo³men-yiqǐ qu-kāfēiguǎnr zen³me-yàng? 4. ni-xǐhuan-ta¹-ma? 5. ni³-ai-he-chá

hai²shi ai⁴-he-kāfēi? 6. jiàoshì zai-nǎr? 7. qǐng-wèn, nín-shi bāmu-xiao³jie-ma? 8. ni-xǐhuan xuéxi-jíeyu₃-ma? 9. tā-shi-shéi?

Přeložte:

1. Ano, to jsem já. 2. Kam teď jdeš? 3. Co kdybychom šli spolu do kavárny? 4. Máš ji rád? 5. Piješ raději čaj nebo kávu? 6. Kde je třída? 7. Promiňte, jste slečna Jagi? 8. Studuješ ráda češtinu? Kdo je to?

7D)

提问:

1. 我住学生宿舍。你住哪儿? 2. 他住十四楼四门儿四十号。你知道他住在哪儿吗? 3. 我住九零八号。你住多少号房间? 4. 住的很舒服。住的舒服吗? 5. 我住三层。你住几层。6. 不, 我住学校外边儿。你住学生宿舍吗? 7. 我找李老师。你找谁? 8. 一天三十克朗。一天多少钱? 9. 我住九号楼。你住几号楼?

tíwèn:

1. wo-zhù xuésheng-sùshè. ni³-zhu-nǎr? 2. ta-zhù shisì-lou₂ sì-ménr sìshi-hao⁴. ni-zhīdào ta-zhùzai-nǎr-ma? 3. wo-zhù jiǔlíngbā-hao₄. ni-zhù duōshao-hao fángjiān? 4. zhù-d-hen-shūfu. zhù-d-shūfu-ma? 5. wǒ-zhu sān-ceng₄. nǐ-zhu-jǐ-céng? 6. bù, wo-zhù xuéxiào-wàibianr. ni-zhù xuésheng-sùshè-ma? 7. wo-zhǎo lǐ-lǎoshī. nǐ-zhao-shéi? 8. yī-tiān sānshi-kèlǎng. yī-tiān duōshao-qian? 9. wo-zhù jiǔ-hao-lou². nǐ-zhu jǐ-hao-lou²?

Tvořte otázky:

1. Bydlím na koleji. Kde bydlíš? 2. Bydlí v budově číslo 14, vchod 4, v čísle 40. Víš, kde bydlíš? 3. V čísle 908. Ve kterém pokoji bydlíš? 4. Bydlím pohodlně. Bydlíš pohodlně? 5. Bydlím ve třetím patře. Ve kterém patře bydlíš? 6. Ne, bydlím mimo školu. Bydlíš na koleji? 7. Hledám pana učitele Čanga. Koho hledáte? 8. Za den 30 Kč. Kolik platíš za den? 9. Bydlím v budově devět. Ve které budově bydlíš?

翻译:

1. 房间里有电话, 和卫生间。2. 你住几号楼? 3. 你住的舒服吗? 4. 一天多少钱? 5. 你住多少号房间? 6. 宿舍离学校很近。7. 你住哪儿? 8. 有空来玩儿啊。9. 你住几层?

fānyì:

1. fángjiānli you-diànhuà, he-wèishengjiān. 2. ni-zhù jǐ-hao-lou²? 3. ni-zhù-d shūfu-ma? 4. yī-tiān duōshao-qian²? 5. ni-zhù duōshao-hao⁴ fángjiān? 6. sùshè li-xuéxiào hen-jìn. 7. nǐ-zhu-nǎr? 8. you-kòng lai-wánr-a. 9. nǐ-zhu jǐ-ceng?

Přeložte:

1. Na pokoji máme telefon i toaletu. 2. Ve které budově bydlíš? 3. Bydlíš pohodlně? 4. Kolik platíš za den? 5. Na kterém pokoji bydlíš? 6. Kolej je blízko školy. 7. Kde bydlíš? 8. Přijď na návštěvu, až budeš mít čas. 9. Ve kterém patře bydlíš?

8D)

提问:

1. 他爱人很好, 也很漂亮。他爱人怎么样? 2. 我家住在奥洛漠茨。你家住在哪儿? 我母亲不工作, 她在家里做家务。你母亲工作吗? 4. 对, 我家在北京。你家在北京吗? 5. 我父亲工作。你父亲工作吗? 6. 我父亲在帕拉茨基大学工作。你父亲在哪儿工作? 7. 我父亲是老师。你父亲作什么工作? 8. 我嫂子也工作。你嫂子也工作吗? 9. 我家有五口人。你家有几口人? 10. 他们没有孩子。他们有孩子吗? 11. 我哥哥结婚了。你哥哥结婚了没有? 12. 我家有爸爸, 妈妈, 哥哥, 妹妹和我。你家都有什么人?

tíwèn:

1. ta-**àiren** hěn-hǎo, yě-hen-piàoliang. ta-**àiren** zen³me-yàng? 2. wo-jiā zhù-zai àoluomocí. ni-jiā zhùzai-nǎr? 3. wo-mǔqin bù-gōngzuò, ta¹-zai-jiāli₃ zuo-jiāwù. **nǚ**-mǔqin gōngzuo₄-ma? 4. duì, wo-jiā zai-běijīng. ni-**jiā** zai-běijīng-ma? 5. wo-fùqin gōngzuo. ni-fùqin gōngzuo₄-ma? 6. wo-fùqin zai-pàlacijī-dàxue gōngzuò. ni-**fùqin** zai-nǎr gōngzuò? 7. wo-fùqin shi-lǎoshī. ni-**fùqin** zuo-shénme-gōngzuò? 8. wo-sǎoz yě-gōngzuò. ni-sǎoz yě-gōngzuò-ma? 9. wo-jiā you-wǔ-kou-ren². ni-**jiā** you-jǐ-kou-ren²? 10. ta¹men **méi**-you-háiz. ta¹men you-háiz-ma? 11. wo-gēge jiéhūnle. ni-**gēge** jiéhūnle-meiyou³? 12. wo-jiā you-bàba, māma, gēge, mèimei he-wǒ. ni-**jiā** dou¹-you shénme-ren²?

Tvořte otázky:

1. Jeho žena je milá a moc hezká. Jaká je jeho žena? 2. Má rodina bydlí v Olomouci. Kde bydlí tvá rodina? 3. Moje matka nepracuje, je v domácnosti. Pracuje tvá matka? 4. Ano, má rodina je v Pekingu. Tvá rodina je v Pekingu? 5. Můj otec pracuje. Pracuje tvůj otec? 6. Můj otec pracuje na Univerzitě Palackého. Kde pracuje tvůj otec? 7. Můj otec je učitel. Co dělá tvůj otec? 8. Má švagrová také pracuje. Tvá švagrová také pracuje? 9. Je nás pět. Kolik je vás doma? 10. Nemají děti. Mají děti? 11. Můj bratr je ženatý. Je tvůj bratr ženatý? 12. Jsou to táta, máma, bratr, sestra a já. Kdo všechno jsou členové tvé rodiny?

翻译:

1. 你父亲在哪儿工作? 2. 他们有孩子吗? 3. 你家有几口人? 4. 你哥哥结婚了没有? 5. 你家都有什么人? 6. 你父亲做什么工作? 7. 你家住在哪儿? 8. 欢迎来我家玩儿。

fānyì:

1. ni-fùqin zai-**nǎr** gōngzuò? 2. ta¹men you-háiz-ma? 3. ni-**jiā** you-jǐ-kou-ren²? 4. ni-gēge jiéhūnle-meiyou³? 5. ni-**jiā** dou¹-you shénme-ren²? 6. ni-fùqin zuo-shénme-gōngzuò? 7. ni-**jiā** zhùzai-nǎr? 8. huānying lai-wǒ-jia-wánr.

Přeložte:

1. Kde pracuje tvůj otec? 2. Mají děti? 3. Kolik je vás doma? 4. Je tvůj bratr ženatý? 5. Kdo všechno jsou členové tvé rodiny? 6. Co dělá tvůj otec? 7. Kde bydlíte? 8. Přijď k nám někdy na návštěvu.

9D)

提问:

1. 行。两块钱一斤怎么样? 2. 没关系。多一点儿行吗? 3. 不买。您还买别的吗? 4. 这种香蕉两块五一斤。香蕉怎么卖? 5. 太好了。我们一起去, 行吗? 6. 去。你去商店吗? 7. 两斤。来几斤? 8. 我也想买水果。你想买什么? 9. 苹果一块五。苹果多少钱一斤? 10. 我还要买一本书, 和一个本子。你还买别的吗? 11. 不要了。还要别的吗? 12. 我要三斤。您来多少? 13. 香蕉。您来什么? 14. 一共四块五。一共多少钱?

tíwèn:

1. xíng. liǎng-kuai-qian² yi-jīn zen³me-yàng? 2. méi-guānxi. **duō**-yi-dianr³ xíng-ma? 3. bù-mǎi. nín-hái-mǎi bié-d-ma? 4. zhei⁴-zhong-xiāng**jiāo** liǎng-kuai-wǔ yi-jīn. xiāngjiāo zen³me-mài? 5. **tài**-hǎo-le. wǒ³men yiqǐ-qù, xíng-ma? 6. qù. nǐ-qu shāngdiàn-ma? 7. liǎng-jīn. lái-jǐ-jīn? 8. **wǒ**-ye-xiang³ mai-shuǐguǒ. nǐ³-xiang-mǎi shénme? 9. píngguo₃ yī-kuai-wǔ. píngguo₃ **duō**shao-qian² yì-jīn? 10. wǒ-**hái**-yao-mǎi yi⁴-ben-shū, he-yi²-ge-běnz. nín-hái-mai bié-d-ma? 11. bú-yào-le. hái-yao bié-d-ma? 12. wǒ³-yao-**sān**-jīn. nín²-lai-duōshao? 13. xiāngjiāo. nín²-lai-shénme? 14. yì**gòng** sì-kuai-wǔ. yìgòng duōshao-qian²?

Tvořte otázky:

1. Dobře. Co takhle 2 jüany za řin? 2. To nevadí. Může jich být trochu víc? 3. Nekoupím. Koupíš si ještě něco jiného? 4. Tyhle banány 2,50 jüanu za řin. Co stojí banány? 5. Výborně. Pojdme spolu, ano? 8. Také si chci koupit ovoce. Co si chceš koupit? 9. Jablka 1,50 jüanu. Kolik stojí řin jablek? 10. Ještě si chci koupit knihu a sešit. Koupíš si ještě něco jiného? 11. Nechci. Chcete ještě něco jiného? 12. Chci tři řiny. Kolik si jich vezmete? 13. Banány. Co to bude? 14. Dohromady 4,50 jüanu. Kolik je to dohromady?

翻译:

1. 香蕉怎么卖? 2. 还要别的吗? 3. 您来多少? 4. 您来什么? 5. 两块钱一斤怎么样? 6. 苹果多少钱一斤? 7. 太贵了, 便宜一点儿, 行吗? 8. 您这是十块, 找您五块五。9. 一共多少钱?

fānyì:

1. xiāng**jiāo** zen³me-mài? 2. hái-yao bié-d-ma? 3. nín²-lai-duōshao? 4. nín²-lai-shénme? 5. **liǎng**-kuai-qian² yi-jīn zen³me-yàng? 6. píngguo₃ **duō**shao-qian² yi-jīn? 7. **tài**-guì-le, piányì-yi-dianr³, xíng-ma? 8. nín zhe⁴-shì shí-kuai₄, zhào-nín wǔ-kuai-wǔ. 9. yìgòng duōshao-qian²?

Přeložte:

1. Co stojí banány? 2. Chcete ještě něco jiného? 3. Kolik si toho vezmete? 4. Co to bude? 5. Co takhle 2 jüany za řin? 6. Kolik stojí řin jablek? 7. To je moc, dejte mi to prosím levněji, ano? 8. Tady máte 5,50 na vašich 10 jüanů nazpět. 9. Kolik je to dohromady?

10D)

提问:

1. 一节课五十分钟。一节课多长时间? 2. 休息十分钟。[休息是多长时间?] 3. 好, 我们一起去。我们一起去商店好吗? 4. 中国的大学八点上课, 差一刻十二点下课。中国的大学上午几点上课, 几点下课? 5. 晚上八点关门。什么时候关门? 6. 现在八点三刻了。现在几点了? 7. 我是一九八五年出生的。你是哪年出生的? 8. 现在十一月。现在几月? 9. 有时候有两节课, 有时候四节课。每天上午你有几节课? 10. 星期四。星期几? 11. 商店九点开门。商店几点开门? 12. 今天二十号。今天几号? 13. 我的生日十二月二十号。你的生日几月几号?

tíwèn:

1. yī⁴-jiē-kè wǔshí-fēnzhōng. yī⁴-jiē-kè **duó**-cháng-shíjiān? 2. xiūxi shí-fēnzhōng. [xiuxi shi duo chang shijian?] 3. hǎo, wǒ³men yìqǐ-qù. wǒ³men-yìqǐ qu-shāngdiàn hǎo-ma? 4. zhōngguó-d-dàxué bā-dian shàngkè, cha⁴-yì-kè shí'èr-dian xiàkè. zhōngguó-d-dàxué shàngwǔ jǐ-dian-shàngkè₄, jǐ-dian-xiàkè? 5. wǎnshang bā-dian guān-mén. **shén**me-shí²hou guān-mén? 6. xiānzài bā-dian sān-kè-le. xiānzài jǐ-dian₃-le? 7. **wǒ**-shì yìjiùbāwǔ-nián₂ chūshēng-d. nǐ-shì **něi**-nián chūshēng-d? 8. xiānzài shíyī-yue₄. xiānzài jǐ-yue₄? 9. yǒu-shí₂hou you-**liǎng**-jiē-kè, yǒu-shí₂hou **sì**-jiē-kè. měi-tian-shàngwǔ nǐ³-you **jǐ**-jiē-kè? 10. xīngqīsì. xīngqījǐ? 11. shāngdiàn **jiǔ**-dian₃ kāi-mén. shāngdiàn **jǐ**-dian₃ kāi-mén? 12. jīntiān **èr**shì-hào. jīntiān **jǐ**-hào? 13. wǒ³-d-shēngrì shí'èryue èrshì-hao⁴. nǐ³-d-shēngrì **jǐ**-yuè **jǐ**-hào?

Tvořte otázky:

1. Jedna hodina trvá 50 minut. Jak dlouho trvá jedna vyučovací hodina? 2. Přestávka je deset minut. [Jak dlouhá je přestávka?] 3. Dobře, pojďme společně. Půjdeme společně do obchodu, ano? 4. Na čínských vysokých školách vyučování začíná v 8:00 a končí v 11:45. V kolik hodin dopoledne začíná na čínských vysokých školách vyučování a v kolik hodin končí? 5. Zavírají v osm hodin večer. Kdy zavírají? 6. Teď je 8:45. Kolik je hodin? 7. Narodila jsem se v roce 1985. Ve kterém roce ses narodila? 8. Je listopad. Který je měsíc? 9. Někdy mám dvě hodiny a někdy čtyři. Kolik vyučovacích hodin máte každý den dopoledne? 10. Čtvrtek. Který je den v týdnu? 11. Obchody otvírají v devět hodin. Kdy otvírají obchody? 12. Dneska je dvacátého. Kolikátého je dneska? 13. Narozeníny mám 20. prosince. Kdy máš narozeniny?

翻译:

1. 今天几号? 2. 今天星期几? 3. 商店什么时候关门? 4. 现在几点了? 5. 你是哪年出生的? 6. 你的生日几月几号? 7. 商店几点开门?

fānyì:

1. jīntiān jǐ-hao₄? 2. jīntiān xīngqījǐ? 3. shāngdiàn shénme-shí²hou guān-mén? 4. xiànzài jǐ-dian₃-le? 5. nǐ³-shì-něi-nian chūshēng-d? 6. nǐ³-d-shēngri jǐ-yuè jǐ-hào? 7. shāngdiàn jǐ-dian kāi-mén?

Přeložte:

1. Kolikátého je dneska? 2. Který je dnes den v týdnu? 3. Kdy zavírají obchody? 4. Kolik je hodin? 5. Ve kterém roce ses narodila? 6. Kdy máš narozeniny? 7. Kdy otevírají obchody?

11D)

提问:

1. 我是国明。你是哪位? 2. 不是, 我是她的同屋吴捷敏。是八木仁美吗? 3. 她不在, 她去上课了。仁美在吗? 4. 是帕大宿舍。请问, 是帕大宿舍吗? 5. 我是仁美。你是仁美吧。6. 劳驾, 请教一下四零七房间的唐木。你找哪位? 7. 我的电话号码儿是, 五六三二二一一。你的电话号码儿是 多少? 8. 是啊, 我就是。喂, 是国明吗? 9. 今天晚上我去奥洛漠茨, 我们一起去看电影好吗? 你有什么事儿吗? 10. 我想看唱歌剧, 你觉得怎么样? 今天晚上我去奥洛漠茨, 我们一起去看电影好吗? 11. 对不起, 你打错了。请问, 是帕大宿舍吗? 12. 好主意。你觉得怎么样?

tíwèn:

1. wǒ³-shì-guómíng. nǐ-shì-něi-wei? 2. bú-shì, wǒ-shì ta¹-d-tóngwū wú-jiémǐn. shì bāmù-rénměi-ma? 3. ta¹-bu-zài, ta¹-qu-shàngkè-le. rénměi zài-ma? 4. shì-pàda-sùshè. qǐng-wèn, shì-pàda-sùshè-ma? 5. wǒ³-shì-rénměi. nǐ-shì rénměi-ba. 6. láojià, qīng-jiào-yíxia⁴ sìlínqī fángjiān-d táng-mù. nǐ-zhao něi-wei? 7. wǒ-d diànhuà-hàomǎr shì, wǔliùsān-èr èryaoyāo. nǐ³-d diànhuà-hàomǎr shì-duōshao? 8. shì-a, wǒ-jiù-shì. wei, shì-guómíng-ma? 9. jīntian-wǎnshang wǒ-qù àoluomocí, wǒ³men-yìqǐ qu⁴-kan-diànyǐng hǎo-ma? nǐ-yǒu shénme-shìr-ma? 10. wǒ-xiǎng kan-chǎng gēju₄, nǐ-juéde zen³me-yàng? jīntian-wǎnshang wǒ-qù àoluomocí, wǒ³men-yìqǐ qu⁴-kan-diànyǐng hǎo-ma? 11. duìbuqǐ, nǐ-dǎcuò-le. qǐng-wèn, shì-pàda-sùshè-ma? 12. hǎo-zhuyì. nǐ-juéde zen³me-yàng?

Tvořte otázky:

1. Já jsem Phiphat. Kdo jste? 2. Ne, jsem její spolubydlící Wu Tie-min. Je to Jagi Hitomi? 3. Není tady, šla do školy. Je tam Hitomi? 4. Tady kolej UP. Promiňte, je to kolej UP? 5. Já jsem Hitomi. Ty jsi Hitomi, že? 6. Promiňte, zavolejte mi prosím Tomáše z pokoje 407. Koho prosím hledáte? 7. Moje telefonní číslo je 5632 211. Jaké je tvoje telefonní číslo? 8. Ano, to jsem já. Haló, je to Phiphat? 9. Přijedu dneska večer do Olomouce, co kdybychom spolu šli do kina? Máš něco na práci? 10. Já bych šla raději na operu, co ty na to? Přijedu dneska večer do Olomouce, co kdybychom šli spolu do kina? 11. Promiňte, to je omyl. Promiňte, je to kolej UP? 12. Dobrý nápad. Co ty na to?

翻译:

1. 请等一下。2. 喂, 你好。3. 麻烦您了。4. 你找哪位? 5. 请你转告他, 给我回个电话。6. 请问, 是帕大宿舍吗? 7. 唐木, 你的电话。8. 对不起, 你打错了。

fānyì:

1. qǐng-děng-yíxià⁴. 2. wei, ni-hǎo. 3. máfan-nín²-le. 4. nǐ-zhao-něi-wei? 5. qǐng-nǐ zhuǎngào-tā, gei-wǒ hui²-ge-diànhuà. 6. qǐng-wèn, shi-pàda-sùshè-ma? 7. táng-mù, ni³-d-diànhuà. 8. duìbuqǐ, ni-dācuò-le.

Přeložte:

1. Počkejte prosím. 2. Haló, dobrý den. 3. Promiňte, že jsem obtěžoval. 4. Koho prosím hledáte? 5. Řekni jí prosím, aby mi zavolala. 6. Promiňte, je to kolež UP? 7. Tomáši, máš telefon. 8. Promiňte, to je omyl.

12D)

提问:

1. 我有哥哥。你有哥哥吗? 2. 我八岁了。你几岁了? 3. 前边就是。请问, 帕大怎么走? 4. 我属蛇。您属什么? 5. 他十三岁。他多大了? 6. 我八十三了。您多大岁数了? 您多大年纪了? 7. 一九七八年。你是哪年出生的? 8. 我十四八了。您今年多大年纪了? 您今年多大岁数了? 9. 我二十三了。今年你二十几了? 今年你多大了?

tíwèn:

1. wo³-you-gēge. ni³-you-gēge-ma? 2. wo-**bā**-sui-le. ni-**jǐ**-sui-le? 3. **qián**bian-jiu-shì. qǐng-wèn, pà**dà** zen³me-zǒu? 4. wo³-shu-shé. **nín**-shǔ-shénme? 5. ta¹-shisān-sui⁴. ta-duó-dà-le? 6. wǒ bāshisān-le. nín **duó**-dà suìshu-le? nín **duó**-dà-niánji-le? 7. yìjiuqībā-nián². ni³-shi-**něi**-nian chūshēng-d? 8. wǒ sìshibā-le. nín-jīnnian **duó**-dà-niánji-le? nín-jīnnian duó-dà-suìshu-le? 9. wǒ èrshisān-le. jīnnián ni-**èr**shíjǐ-le? jīnnián ni-duó-dà-le?

Tvořte otázky:

1. Mám staršího bratra. Máš staršího bratra? 2. Bylo mi 8. Kolik ti je? 3. Je zrovna před námi. Promiňte, jak se dostanu na UP? 4. Narodil jsem se ve znamení hada. Jaké jste znamení? 5. Je mu 13. Kolik mu je? 6. Je mi 83. Kolik je vám prosím let? 7. V roce 1978. Ve kterém roce jsi se narodil? 8. Je mi 48. Kolik je vám letos let? 9. Je mi 23. Letos ti je kolik přes dvacet? Kolik je letos tobě?

翻译:

1. 你属什么? 3. 您多大岁数了? 3. 你是哪年出生的? 4. 您今年多大年纪了? 祝您健康长寿。6. 我四十八了。7. 今年你二十几了? 8. 帕大怎么走? 9. 你几岁了? 10. 你比我小二十五岁。11. 他多大了?

fānyì:

1. nin-**shǔ**-shénme? 2. nin-**duó**-dà suìshu-le? 3. ni³-shi **něi**-nian chūshēng-d? 4. nin-jīnnian **duó**-da-niánji-le? 5. zhu-nín jiànkāng chángshòu. 6. wǒ-sìshibā-le. 7. jīnnián ni-**èr**shijǐ-le? 8. pà**dà** zen³me-zǒu? 9. ni-**jǐ**-suì-le? 10. ni³-bi-wo-xiǎo èrshiwǔ-suì. 11. ta-**duó**-dà-le?

Přeložte:

1. Ve kterém znamení zvířetníku jste se narodil? 2. Kolik je vám prosím let? 3. Ve kterém roce jsi se narodil? 4. Kolik je vám letos let? 5. Přeji vám zdraví a mnoho let. 6. Bylo mi 48. 7. Kolik je ti letos let? 8. Jak se dostanu na UP? 9. Kolik ti je? 10. Jsi o 25 let mladší. 11. Kolik mu je?

13D)

提问:

1. 来一个宫保鸡丁和一个鱼香肉丝。你想吃点儿什么? 2. 来一个酸辣汤吧。要不要汤? 3. 糖醋鱼和宫保鸡丁。你们的特色菜是什么? 4. 来两瓶儿皮尔森。喝点儿什么? 5. 点吧。你们现在点菜吗? 6. 两位。一共几位? 7. 这儿的麻婆豆腐不错。再来一个素材。8. 来一碗米饭, 二两饺子。主食吃米饭还是饺子?

tíwèn:

1. lái-yì-ge gōng-bao-jīdīng he-yí-ge yú-xiang-ròusī. ni-xiǎng chī-dianr₃ shénme? 2. lái-yì-ge suān-la-tāng-ba. yào-bu-yao-tāng? 3. táng-cu-yú he-gōng-bao-jīdīng. ni³men-d-tèse**cài** shi-shénme? 4. lái-liǎng-píng_r pī²'ersēn. **he**-dianr-shénme? 5. diǎn-ba. ni³men-xiànzài diǎn-cài-ma? 6. liǎng-wèi. yìgòng jǐ-wèi? 7. zhèr⁴-d má-po-**dòu**fu bu-cuò. zài-lai-yì²-ge sùcai. 8. lái yì⁴-wan-mǐfàn, èr-liang-jǐǎoz. zhǔshí chī-mǐfàn hai²shi-jǐǎoz?

Tvořte otázky:

1. Dejme si kuře kung-pao a vepřové nudličky à la ryba. Co si dáš k jídlu. 2. Dejme si kyselopálivou polévku. Dáme si polévku? 3. Ryba ve sladkokyselém omáčce a kuře kung-pao. Co je vaše specialita? 4. Dejme si dvě plzně. Co budeme pít? 5. Objednáme. Objednáte si? 6. Dva lidi. Kolik vás je? 7. Naše pikantní tofu je vynikající. Dáme si ještě nějaké vegetariánské jídlo. 8. Dejme si miskou rýže a 10 dkg t'iao-c'. Jako přílohu si dáme rýži nebo t'iao-c'?

翻译:

1. 小姐买单。你们的特色菜是什么? 3. 主食吃米饭还是饺子? 4. 来一个宫保鸡丁和一个鱼香肉丝。5. 二位吃点儿什么? 6. 要不要汤? 7. 一共几位? 8. 里边请。9. 这是菜单, 你们先看看。

fānyì:

1. xiǎojie mǎidàn. 2. ni³men-d-tèse**cài** shi-shénme? 3. zhǔshí chī-mǐfàn hai²shi-jǐǎoz? 4. lái-yì-ge gōng-bao-jīdīng he-yí-ge yú-xiang-ròusī. 5. èr-wei chī-dianr shénme? 6. yào-bu-yao-tāng? 7.

yigòng jǐ-wei₄? 8. **lǐ**bian-qǐng. 9. zhe⁴-shi-càidān, ni³men-xiān kàn-kan.

Přeložte:

1. Slečno, platím. 2. Co je vaše specialita? 3. Jako přílohu si dáme rýži nebo f'iao-c'? 4. Dáme si kuře kung-pao a vepřové nudličky à la ryba. 5. Co si vy dva dáte k jídlu? 6. Dáme si polévku? 7. Kolik vás je? 8. Pojd'te prosím dovnitř. 9. Tady je jídelní lístek, vyberte si prosím.

14D)

提问:

1. 这药每天三次, 每次吃两片儿。这药怎么吃? 2. 疼了三天。疼了几天? 3. 我觉得头疼, 嗓子疼。你觉得哪儿不舒服? 4. 发烧。发烧不发烧? 5. 看起来, 你感冒了。大夫, 我得的是什么病? 6. 挂内科。挂哪个科? 7. 我咳嗽, 全身一点儿劲儿都没有。你哪儿不舒服?

tíwèn:

1. zhei-yào měi-tiān chi-sān-ci, měi-ci chi-liǎng-piàn₄. zhèi-yào zěnme-chī? 2. téngle-sān-tian¹. téngle-jǐ-tian¹? 3. wo-juéde tóu-téng, sāngz-teng². ni-juéde **nǎr**-bu-shūfu? 4. fāshāo. **fā**shao-bu-fāshāo? 5. kànqilái, ni-gǎnmào_{le}. dàifu, wo-dé-d shi-shénme-bìng? 6. guà-nèike₁. guà-něi-ge-kē? 7. wo-késòu, quánshēn yìdiānr-**jìnr** dōu-mei-yǒu. ni-**nǎr**-bu-shūfu?

Tvořte otázky:

1. Tenhle lék se užívá třikrát denně, pokaždé dvě tablety. Jak se tyhle léky užívají? 2. Bolí mě to tři dny. Kolik dní vás to bolí? 3. Bolí mě hlava a v krku. Co vás bolí? 4. Mám teplotu. Máte teplotu? 5. Vypadá to, že máte chřipku. Jakou mám nemoc? 6. Registruji se na internetu. Na které oddělení se registrujete? 7. Kašlu a cítím se slabý. Co vás bolí?

翻译:

1. 大夫, 我得的是什么病? 2. 挂哪个科? 3. 我觉得头疼。4. 你觉得哪儿不舒服? 5. 这药每天吃三次, 每次吃两片儿。6. 请问, 挂号在哪儿? 7. 发烧不发烧?

fānyì:

1. dàifu, wo-dé-d shi-shénme-bìng? 2. guà-nei₃-ge-kē? 3. wo-juéde tóu-teng₂. 4. ni-juéde nǎr-bu-shūfu? 5. zhei-yào mei-tiān chi-sān-ci, měi-ci chi-liǎng-piàn_r. 6. qǐng-wèn, guà**hào** zai-nǎr? 7. **fā**shao-bu-fāshāo?

Přeložte:

1. Pane doktore, co mi je? 2. Na které oddělení se registrujete? 3. Bolí mě hlava. 4. Kde vás to bolí? 5. Tento lék se užívá třikrát denně, pokaždé dvě tablety. 6. Promiňte, kde se mohu registrovat? 7. Máte teplotu?

15D)

提问:

1. 要票。您要票吗? 2. 差不多一个多小时吧。多长时间? 3. 明天下午两点用。什么时候用? 4. 三百七十五块钱。多少钱? 。 明天咱们坐公共汽车去。明天咱们怎么去? 6. 我姓吴。您贵姓? 7. 要倒, 我们先坐电车, 再倒地铁, 然后再倒汽车。要倒车吗? 8. 我叫吴捷敏。你叫什么名字?

tíwèn:

1. yào-piào. nín-yào-piào-ma? 2. chàbuduō yì-gè-duō xiǎoshí-ba. **duō**-chang-shíjiān? 3. míngtiān xiawǔ **liǎng**-dian-yòng. **shén**me-shí²hou-yòng? 4. sānbǎi qīshiwǔ-kuai-qian². **duō**shao-qián? 5. míngtiān zan²men-zuò gōnggong-qìchē-qu. míngtiān zan²men-zěnme-qu? 6. wǒ-xìng-wú. nín-guì-xìng? 7. yào-dǎo, wǒ³men-xiān zuo-diànchē, zài-dao dìtiě, ránhòu zài-dao-qìche. **yào**-daoche-ma? 8. wǒ-jiao wú-jiemǐn. **nǐ**-jiao shénme-míngzi?

Tvořte otázky:

1. Ano, chci účtenku. Přejete si účtenku? 2. Asi něco přes jednu hodinu. Jak dlouho? 3. Zítra ve dvě odpoledne. Kdy to potřebujete? 4. 375 korun. Kolik platím? 5. Zítra pojedeme autobusem. Jak zítra pojedeme? 6. Jmenuji se Wu. Jak se prosím jmenujete? 7. Musíme přestupovat, nejprve pojedeme tramvají, potom přestoupíme na metro a pak ještě na autobus. Musíme přestupovat? 8. Jmenuji se Wu Tie-min. Jak se jmenuješ?

翻译:

1. 我们打的去吧。2. 明天咱们怎么去机场? 3. 师傅, 去国际饭店。4. 我们先坐电车, 再倒地铁, 然后再倒汽车。5. 你要票吗? 6. 路上得花多产妇时间? 7. 去机场要倒车吗?

fānyì:

1. wǒ³men-dǎdì-qu-ba. 2. míngtiān zan²men-**zěn**me-qu jīchǎng? 3. shīfu, qù guóji-fandiàn. 4. wǒ³men-xiān zuo-diànchē, **zài**-dao-dìtiě, ránhòu zài-dao-qìchē. 5. nǐ³-yào-piào-ma? 6. lùshang dei-huā **duō**-chang-shíjiān? 7. qù jīchǎng yao-dǎochē-ma?

Přeložte:

1. Pojedme taxíkem. 2. Jak zítra pojedeme na letiště? 3. Pane řidiči, k hotelu International prosím. 4. Nejprve pojedeme tramvají, potom přestoupíme na metro a pak ještě na autobus. 5. Chceš účtenku? 6. Jak dlouho bude trvat cesta? 7. Musíme při cestě na letiště přestupovat?

16D)

提问:

1. 得贴五点儿四克朗邮票。得贴多少钱邮票? 2. 平信。平信还是挂号信? 3. 行。您看怎么样? 4. 这是随身听。这是什么? 5. 寄到国外。您是寄到国内还是寄到国外? 6. 往布尔诺。往哪儿寄? 7. 寄包裹在前边五号窗口儿。寄包裹在哪儿? 8. 到中国一般需要一个星期。寄到中国需要几天? 9. 包裹里有随身听。包裹里是什么东西?

tíwèn:

1. děi-tiē wǔ-dianr-**sì**-kelǎng yóupiào. děi-tiē **duō**shao-qian² yóupiào? 2. píngxìn. píngxìn hai²shi-guàhàoxin? 3. xíng. nín-kàn zen³me-yàng? 4. zhe⁴-shi suǐshentīng. zhè-shi-shénme? 5. jìdao-guówài. nín-shi jìdao-guó**nèi** hai²shi-jìdao guó**wài**? 6. wang bù`ernuò. wang-**nǎr**-ji? 7. ji-bāoguo zai-qiánbian wǔ-hao-chuángkǒur. ji-**bāo**guo zai-nǎr? 8. dao-**zhōng**guo yi-bān-xuyao yi²-ge-xīngqī. jìdao-zhōngguó xūyao-**jǐ**-tian? 9. bāoguoli³ you-suǐshentīng. bāoguoli³ shi-shénme-dōngxi?

Tvořte otázky:

1. Musíte nalepit 5,40 Kč známku. Kolikakorunovou známku na něj mám nalepit? 2. Obyčejně. Obyčejně nebo doporučeně. 3. Dobře. Podívejte se, jak to vypadá. 4. To je walkman. Co je to? 5. Posílám do zahraničí. Posíláte ho po vnitrozemí nebo do zahraničí? 6. Do Brna. Kam ho chcete poslat? 7. Balíky se posílají vpředu u přepážky číslo 5. Kde se posílají balíky? 8. Do Číny obvykle asi týden. Jak dlouho to trvá poštou do Číny? 9. V balíku je walkman. Co je uvnitř balíku?

翻译:

1. 请打开看看。2. 要是有问题, 可以来查找。3. 您是寄到国内还是寄到国外? 4. 寄到中国需要几天? 5. 这是包裹单, 请您填一下。6. 小姐, 我要寄封信。7. 这是收据, 请收好。8. 请您把邮政编码写上。9. 顺便打听一下, 寄包裹在哪儿? 10. 包裹里是什么东西? 11. 得贴多少钱邮票?

fānyì:

1. qīng-dǎkai kàn-kan. 2. yàoshi you-wèntí, ke³yi-lai cházhao₃. 3. nín-shi-jìdao guó**nèi** hai²shi-jìdao guó**wài**. 4. jìdao-zhōngguo₂ xūyao-jǐ-tian? 5. zhe⁴-shi-bāoguodān, qīng-nín tián-yixia⁴. 6. xiǎojie, wo-yao⁴ jì-feng-xìn. 7. zhe⁴-shi-shōujù, qǐng-shōuhao. 8. qǐng-nín-ba³ **yóu**zheng biānmǎ xiěshàng. 9. shùnbian dǎting-yixia⁴, ji-**bāo**guo zai-nǎr? 10. bāoguoli³ shi-shéme-dong¹xi? 11. děi-tiē **duō**shao-qian² yóupiào?

Přeložte:

1. Otevřete ho prosím, abych se podíval. 2. Pokud nastanu potíže, lze ho dohledat. 3. Posíláte ho po vnitrozemí nebo do zahraničí? 4. Jak dlouho to trvá poštou do Číny? 5. Tady je průvodka, vyplňte ji prosím. 6. Slečno, chci poslat dopis. 7. Tady je potvrzenka, uschovejte ji prosím. 8. Napište tam prosím PSČ. 9. Chtěl bych se ještě zeptat, kde se posílají balíky? 10. Co je uvnitř balíku? 11. Kolikakorunovou známku na něj mám nalepit?

17D)

提问:

1. 我想要一个能上网的房间。你对房间有什么特别的要求吗? 2. 单人间。你们要单人间还是双人间? 3. 我们这儿有空房间。请问, 你们这儿有空房间吗? 4. 你坐十一路公交车, 坐一刻钟就到了。请问, 去圣灵怎么坐车? 5. 当然要去, 到了奥洛漠茨不看大

广场和小广场还行？今天我们还去不去大广场和小广场？6. 三百五十克朗。一天多少钱？7. 圣灵离这儿大概有五公里吧。师傅，圣灵离这儿还有多远？8. 你看，车站就在那座黄楼旁边儿。车站在哪儿？

tíwèn:

1. wo-xiǎngyào yì²-ge neng-shàng-wǎng-d fángjiān. nǐ³-duì-fángjiān you-shénme **tè**bie-d yāoqiú-ma? 2. dānrenjian¹. nǐ³men-yào **dān**renjian¹ hai²shi-**shuāng**renjian¹? 3. wo³men-**zhèr** you-**kòng**-fángjiān. qǐng-wèn, nǐ³men-zhèr you-kòng-fángjiān-ma? 4. nǐ-zuo shí**yī**-lu gōnggong-qìchē, zuò-yì-kè-zhōng jiu-dào^{le}. qǐng-wèn, qù-shènglíng **zěn**me-zuò-chē? 5. **dāng**ran-yao-qù, dao⁴le-àoluomoci² bu-kàn-dà guǎngchǎng he-**xiǎo**-guǎngchǎng hai-xíng? jīntiān wǒmen-hai-**qù**-bu-qu dà-guǎngchǎng he-**xiǎo**-guǎngchǎng? 6. sānbai wǔshi-kelang³. yì-tiān **duō**shao-qian²? 7. shènglíng-li-zhèr dàgài you-**wǔ**-gōngli-ba. shīfu, shènglíng-li-zhèr hai²-you-duō-yuan³? 8. nǐ-kàn, chēzhàn jiu-zài nèi-zuo-huáng-lou pángbiānr. chē**zhàn** zai-nǎr?

Tvořte otázky:

1. Chci pokoj, na kterém bych se mohl připojit k síti. Máte na pokoj nějaké zvláštní požadavky? 2. Jednolůžkové. Chcete jednolůžkové pokoje nebo dvoulůžkový pokoj? 3. Máme tady volné pokoje. Promiňte, máte tady volné pokoje? 4. Pojedete autobusem číslo 11 a za čtvrt hodiny jste tam. Promiňte, jak se dostanu na Svatý Kopeček? 5. Samozřejmě že půjdeme, když už jsme v Olomouci, jak bychom si mohli nechat Horní a Dolní náměstí ujit? Půjdeme ještě dneska na Horní a Dolní náměstí? 6. 350 Kč. Co stojí jeden den? 7. Svatý Kopeček je odsud asi pět kilometrů. Pane, jak je to odsud ještě daleko na Svatý Kopeček? 8. Vidíte, zastávka je tam přece, vedle té žluté budovy. Kde je zastávka?

翻译:

1. 现在我又累又饿。2. 圣灵离这儿还有多远？3. 请问，你们这儿有空房间吗？4. 咱们在这儿照个相吧。5. 你看，那就是，就在那座黄楼旁边儿。6. 大概五公里吧。7. 这圣瓦茨拉夫教堂真了不起。8. 你们早单人间还是双人间？9. 太漂亮了。

fānyì:

1. xiànzài wo-yòu-**lèi** you-è. 2. shènglíng-li-zhèr hai²-you-**duō**-yuǎn? 3. qǐng-wèn, nǐ³men-zhèr you-kòng-fángjiān-ma? 4. zan²men-zai-zhèr zhào-ge-xiàng-ba. 5. nǐ-kàn, nà-jiu-shì, **jiù**-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr. 6. dàgài **wǔ**-gōngli-ba. 7. zhe-shèng wǎcilāfū jiàotáng **zhēn**-liǎobuqǐ. 8. nǐ³men-yào **dān**renjiān hai²shi-**shuāng**renjiān? 9. **tài**-piàoliang-le.

Přeložte:

1. Jsem teď unavený a mám hlad. 2. Jak je to odsud ještě daleko na Svatý Kopeček? 3. Promiňte, máte tady volné pokoje? 4. Vyfoťme se tady. 5. Vidíte, tam přece, vedle té žluté budovy. 6. Asi pět kilometrů. 7. Ten chrám sv. Václava je ale skvělý! 8. Chcete jednolůžkové pokoje nebo dvoulůžkový pokoj? 9. To je krása!

18D)

提问:

1. 先得拿个号儿, 然后等排到了号儿, 再办手续。怎么个取法? 2. 一百欧元。您换多少? 3. 今天的牌价是一比三十一一点儿二令。今天的牌价是多少? 4. 我们还是一起去吧。我今天事情特别多, 你顺便帮我还款可以吗? 5. 没问题, 给您。这张单子填错了, 能不能再给我一张? 6. 行。先生您看, 这样填行不行? 7. 听说, 最近美元又降了, 可是欧元升了。最近美元的牌价怎么样? 8. 欧元。您带的是什么外币?

tíwèn:

1. xiān-dei ná-ge-hàor, ránhòu deng-páidaole-hàor, zai-bàn shǒuxu. **zěn**me-ge qǔfa₃? 2. **yì**bai-ōuyuan₂. nín²-huan-duōshao? 3. jīntiān-d duìhuanlǜ shi-yì-bǐ sānshí-yī-dianr èrlíng. jīntiān-d-páijià shi-duōshao? 4. wǒmen háishi yiqǐ-qu-ba. wǒ jīntiān shìqing tèbie-duō, nǐ shùnbian bāng-wo huàn-qián kěyì-ma? 5. méi-wènti, gei-nín. zhei⁴-zhang-dānz tiāncuòle, néng-bu-neng **zài**-gei-wo³ yi-zhāng? 6. xíng. xiānsheng nín-kàn, **zhè**-yang-tián xíng-bu-xíng? 7. tīng-shuō, zuì-jìn měiyuán **yòu**-jiàngle, ke³shi-**ōu**yuán shēngle. zuì-jìn měiyuán-d pái**jià** zen³me-yàng? 8. **ōu**yuán. nín-**dài**-d shi-shénme-wàibi?

Tvořte otázky:

1. Nejdříve si musíte vzít číslo, pak až na vás přijde řada, vyřídíte formality. Jak se vybírají peníze? 2. 100 euro. Kolik budete měnit? 3. Dnešní směnný kurs je 1:31, 20. Kolik je dnešní směnný kurs? 4. Přece jen pojďme společně. Dneska toho mám opravdu hodně, vyměníš m taky peníze, ano? 5. Žádný problém, prosím. Tenhle formulář jsem vyplnila chybně, mohl byste mi dát ještě jeden? 6. Dobře. Pane, podívejte se, jestli je to takhle vyplněno dobře. 7. Slyšel jsem, že v poslední době dolar zase klesl, zato euro stoupl. 8. Euro. Jakou zahraniční měnu jste si přinesla?

翻译:

1. 对不起, 这张单子填错了, 能不能再给我一张? 2. 请数一数。3. 您带的是什么外币? 4. 今天的兑换率是一比三十一一点儿二令。5. 我的钱花完了, 得去换钱。6. 请您先填一下这张兑换单。7. 听说, 最近美元又降了, 可是欧元升了。8. 您这是一百欧元, 一共换三千一百二十克朗。9. 今天的牌价是多少?

fānyì:

1. duibuqǐ, zhei⁴-zhang-dānz tiāncuòle, néng-bu-neng **zài**-gei-wo³ yi-zhāng? 2. qīng-shǔ-yì-shu. 3. nín-**dài**-d shi-shénme-wàibi? 4. jīntiān-d duìhuanlǜ shi-**yī**-bǐ sānshíyī-dianr èrlíng. 5. wo³-d-qián huāwan₂le, děi-qu-huàn-qián. 6. qīng³-nín-xiān tián-yíxia⁴ zhei⁴-zhang-duìhuāndān. 7. tīng-shuō, zuì-jìn měiyuán yòu-jiàngle, ke³shi-**ōu**yuán shēngle. 8. nín-zhe₄-shi yìbai-ōuyuan, yìgòng-**huàn** sānqiān yìbai èrshí-kèlǎng. 9. jīntiān-d-pái**jià** shi-duōshao?

Přeložte:

1. Promiňte, tenhle formulář jsem pokazila, mohl byste mi dát ještě jeden? 2. Prosím, přepočítejte si to. 3. Jakou zahraniční měnu jste si přinesla? 4. Dnešní směnný kurs je 1:31,20. 5. Už jsem utratila všechny peníze, musím si jít nějaké vyměnit. 6. Vyplňte prosím nejprve doklad o směně. 7. Slyšel jsem, že v poslední době dolar zase klesl, ale euro stouplo. 8. Vašich 100 euro vám dohromady vyměníme za 3120 Kč. 9. Kolik je dnešní kurs?

19D)

提问:

1. 我们没吃过北京烤鸭。你们吃过北京烤鸭没有? 2. 喝茶吧。你们喝什么? 茶, 咖啡, 还是可乐? 3. 我们先来白酒吧。你们喝白酒还是啤酒? 4. 不用了。我能帮您做什么吗? 5. 我们没吃过红烧肉, 这是第一次。你们以前吃过红烧肉吗?

tíwèn:

1. wo³men **méi**-chīgo běijīng-kǎoyā. nǐ³men-**chī**go běijīng kǎoyā meiyǒu³? 2. hē-chá-ba. nǐ³men hē-shénme? chá, kāfēi, hai²shì-kělè? 3. wo³men-**xiān**-lái báijiǔ-ba. nǐ³men-he **bái**jiǔ hai²shì-píjiǔ? 4. bú-yòng-le. wo³-neng-**bāng**-nǐn zuò-shen²me-ma? 5. wo³men **méi**-chīgo hóng-shāo-ròu, zhe⁴-shì di-**yī**-cì₄. nǐ³men-yǐ**qián** chīgo hóng-shāo-ròu-ma?

Tvořte otázky:

1. Ještě jsme nejedli pekingskou kachnu. Jedli jste už pekingskou kachnu? 2. Dáme si čaj. Co si dáte k pití? Čaj, kávu nebo kolu? 3. Nejdříve si dáme pálenku. Budete pít pálenku nebo pivo? 4. Není třeba. Můžu vám s něčím pomoci? 5. Ještě jsme nejedli hovězí načerveno, teď je to poprvé. Už jste někdy jedli hovězí načerveno?

翻译:

1. 这菜好像咸了。2. 咱们把这杯干了吧。3. 饭菜都做好了, 请过来吃饭吧。4. 这红烧肉味道真棒。5. 我觉得不咸也不淡, 正合适。6. 你们喝白酒还是啤酒。7. 菜做的不好, 大家凑合着吃吧。8. 我们先来白酒吧。9. 没做什么菜, 大家随便吃, 千万别客气。

fānyì:

1. zhei-cài hǎoxiāng-xián-le. 2. zánmen ba³-zhei-bēi gānle-ba. 3. fàncài dou-zuòhǎole, qīng-guòlai chī-fàn-ba. 4. zhe-hóng-shāo-ròu wèidào zhēn-bàng. 5. wo-juéde bù-xián ye³-bu-dàn, **zhèng**-héshì. 6. nǐ³men-hē **bái**jiǔ hai²shì-píjiǔ? 7. **cài** zuò-d-bù-hǎo, dàjiā còuhezh-chī-ba. 8. wo³men-xiān-lái báijiǔ-ba. 9. mei-zuò shen²me-cài, dàjiā suíbian-chī, **qián**wan bié-kèqi.

Přeložte:

1. Tohle jídlo je, zdá se, trochu přesolené. 2. Dopijme tuhle sklenici. 3. Jídlo je hotovo, pojdte prosím jíst. 4. Tohle hovězí načerveno je vážně skvělé. 5. Myslím, že není ani přesolené, ani nedosolené, je prostě tak akorát. 6. Dáte si pálenku nebo pivo? 7. Jídlo není nic moc, jistě se všichni musíte přemáhat. 8. Nejdříve si dáme trochu pálenky. 9. Udělal jsem jen pár chodů, jezte, co je vám libo, rozhodně se ale neupejpejte.

20D)

翻译:

1. 祝你生日快乐。2. 为我们大家的友谊和健康干杯。3. 那我们应该去祝贺祝贺。4. 这是捷敏送给你的生日礼物。5. 不敢当, 不敢当。6. 今天是国明的生日。7. 让我们为国明的生日干杯。

fānyì:

1. zhu-nǐ shēngrì kuàilè. 2. wei-wo³men **dà**jiā-d yóuyi he-jiànkāng gānbēi. 3. na-wo³men-yīnggāi qu-zhùhe-zhu⁴he. 4. zhe⁴-shi-jié**mǐn** sònggei-ni³-d shēngri-lǐwù. 5. bu⁴-gan-dāng, bu⁴-gan-dāng. 6. jīntiān shi-guómíng-d shēngrì. 7. **ràng**-wǒmen wei-guómíng-d shēngrì gānbēi.

Přeložte:

1. Přejí ti všechno nejlepší k narozeninám. 2. Napijme se na přátelství a zdraví nás všech. 3. Tak to mu musíme jít popřát. 4. Tady máš dárek k narozeninám od Tíe-min. 5. To nemohu přijmout. 6. Dneska má Phiphat narozeniny. 7. Napijme se na Phiphatovi narozeniny.

21D)

提问:

1. 这么好的机会, 我怎么能不来呢? 我还以为你不去野餐了呢? 2. 我看看, 可能是耳机的线坏了。哎呀, 耳机怎么没有声音了? 3. 没问题, 在桌子上, 你自己去拿吧。我的随身听坏了, 能不能借你的随身听用一下? 4. 半路上自行车坏了。我们约好了九点, 你怎么现在才到? 5. 好不容易才找到了。钥匙找到了吗? 6. 修好了。修好了没有?

tíwèn:

1. **zhè**me-hǎo-d jīhui, wo-zěnme-neng² bù-lái-ne? wo³-hai yǐwéi ni-bú-qu yěcān-le-ne? 2. wo-kàn-kan, kěnéng-shi ěrjī-d-**xiàn** huài-le. aiya, ěrjī zěnme-méi-you **shēngyīn**-le? 3. méi-wènti, zai-zhuōzishang, nǐ-zìjǐ qu-ná-ba. wo³-d-suíshēn**tīng** huài-le, néng-bu-neng jiè-ni-d suíshēntīng yòng-yìxia⁴? 4. bàn-lùshang zìxíngchē **huài**-le. wo³men-**yuē**haole jiǔ-dian³, ni-zěnme xiàn**zài** cai-dào? 5. hǎo-bu-róng**yì** cái-zhaodao⁴le. yàoshi zhǎodào-le-ma? 6. xiūhǎole. xiūhaole meiyou³?

Tvořte otázky:

1. Taková skvělá příležitost, jak bych mohl nepřijít? Už jsem si myslela, že na piknik nepůjdeš. 2. Podívám se, možná je něco s drátem od sluchátek. Proč nic neslyším? 3. Žádný problém, je na stole, vezmi si ho sama. Pokazil se mi walkman, mohla bych si půjčit tvůj? 4. Po cestě se mi porouchalo kolo. Domluvili jsme se na devátou hodinu, proč jsi dorazil až teď? 5. Našel jsem je jen s velikými potížemi. Našel jsi klíče? 6. Je opravené. Je opravené?

翻译:

1. 我们约好了九点,你怎么现在才到? 2. 这么点儿小事儿,甭放在心上。3. 让大家久等了,请原谅。4. 实在抱歉,让你们等了我半天。5. 真糟糕,我的钥匙不见了。6. 不好意思。7. 没事儿。8. 这么好的机会,我怎么能不来呢? 9. 没问题,下次注意吧。10. 真对不起,我来晚了。

fānyì:

1. wo³men-yuēhaole jiǔ-dian³, ni-zěnmě-xian **zài** cai-dào? 2. **zhè**me-dianr³ xiǎo-shìr, **béng**-fàngzai xīnshang. 3. rang-dàjiā jiǔ-děngle, qing-yuánliàng. 4. **shí**zai-bàoqiàn, rang-nǐmen děngle-wo³ bàn-tiān. 5. **zhēn**-zāogāo, wo-d-**yào**shi bú-jiàn-le. 6. bu⁴-hao-yìsi. 7. méi-shìr. 8. zhème-hao³-d jīhui, wo-zěnmě-neng² bù-lái-ne? 9. méi-wènti, xià-ci zhùyì-ba. 10. zhēn-duibuqǐ, wo-láiwǎnle.

Přeložte:

1. Domluvili jsme se na devátou hodinu, proč jsi dorazil až teď? 2. Taková hloupost, z toho si nic nedělej. 3. Nechal jsem vás dlouho čekat, odpusťte mi to prosím. 4. Velice se omlouvám, že jsem vás nechal tak dlouho čekat. 5. To je vážně k zlosti, nemůžu najít klíče. 6. Mrzí mě to. 7. To nic. 8. Taková skvělá příležitost, jak bych mohl nepřijít? 9. To nic, příště si dávej pozor. 10. Velmi se omlouvám, že jsem se opozdil.

22D)

提问:

1. 吃了。你吃药了吗? 2. 太好了。咱们一起去酒吧怎么样? 3. 不行,今天晚上我已经安排了。今天晚上我请你吃饭怎么样? 4. 晚上七点半。咱们什么时候儿见面? 5. 前天到的。什么时候儿到的? 6. 不用了,如果再厉害,就得去医院。要不要陪你到医院去看看? 7. 你说在哪儿就在那儿。在哪儿见面? 8. 晚上在博物馆大门口儿见。在哪儿见面? 9. 对,是我。喂,是唐木吧。10. 去潜艇酒吧。去哪个酒吧?

tíwèn:

1. chīle. ni-chī-yào-le-ma? 2. tài-hǎo-le. zan²men-yìqǐ qu-jǐubā zen³me-yàng? 3. bù-xíng, jīntian-wǎnshang wo-yǐjīng you-ānpai-le. jīntian-wǎnshang wo³-qing-nǐ chī-fàn zen³me-yàng? 4. wǎnshang qī-dian-bàn. zánmen **shén**me-shi²hour jiànmiàn? 5. qiántiān dào-d. **shén**me-shi²hour dào-d? 6. bú-yòng-le, ru³guo **zài**-lihai, jiu-děi-qu yīyuàn. yào-bu-yao pei-nǐ dao-yīyuan⁴ qu-kàn-kan? 7. ni-shuō-

zai-nǎr jiu⁴-zai-nǎr. zai-nǎr jiànmiàn? 8. wǎnshang zai-bówuguǎn
dà-ménkǒur-jian. zai-nǎr jiànmiàn? 9. duì, shi-wǒ. wei, shi-táng-
mù-ba. 10. qù qiántǐng-jiǔbā. qu-něi-ge jiǔbā?

Tvořte otázky:

1. Vzala. Vzala sis prášky? 2. Skvělé. Co kdybychom šli spolu do hospody? 3. To nejde, dneska večer už mám program. Zvu tě dneska večer na večeři, ano? 4. Večer o půl osmé. Kdy se sejdeme? 5. Předevčirem. Kdy jste přijeli? 6. Není třeba, půjdu do nemocnice, až jestli se mi přitíží. 7. Sejdeme se, kde chceš. Kde se sejdeme? 8. Sejdeme se večer u brány muzea. Kde se sejdeme? 9. Ano, to jsem já. Haló, to je Tomáš, že? 10. Půjdemo do Ponorky. Do které hospody půjdemo?

翻译:

1. 晚上七点半在博物馆大门口儿见。2. 你说在哪儿就在那儿。3. 咱们一起去酒吧怎么样? 4. 见面再聊。5. 咱们什么时候儿见面? 6. 今天晚上我已经有事儿了。

fānyì:

1. wǎnshang qī-dian-bàn zai-bówuguǎn dà-ménkǒur-jian. 2. ni-shuō-
zai-nǎr jiu⁴-zai-nǎr. 3. zan²men-yìqǐ qu-jiǔbā zen³me-yàng? 4.
jiànmiàn zai-liáo. 5. zánmen shénme-shí²hour jiànmiàn? 6. jīntian-
wǎnshang wo-yǐjīng you-shìr-le.

Přeložte:

1. Sejdeme se o půl osmé večer u brány muzea. 2. Sejdeme se tam, kde řekneš. 3. Co kdybychom spolu šli do hospody? 4. popovídáme si, až se zase uvidíme. 5. Kdy se sejdeme? 6. Dneska večer už něco mám.

23D)

提问:

1. 我想到超市当收银员。你想做什么工作? 2. 我觉得南方不错。你觉得我去什么地方合适? 3. 差不多两个星期。你准备在那儿呆多久? 4. 我要到中国去旅行。这个假期你有什么打算? 5. 因为暑假时间很长, 这样不但可以了解捷克的情况, 而且也可以了解中国的情况。你为什么这样安排? 6. 我打算先在捷克, 然后再到中国旅行。这个假期你打算干什么? 7. 实在抱歉, 我想趁假期到欧洲其他国家去逛逛。你跟我一起去, 给我当导游怎么样? 8. 我打算回国。这个假期你打算做什么? 9. 我想打工挣钱。你回国做什么?

tíwèn:

1. wo-xiǎng-dao chāoshì dāng shōuyīnyuán. ni-xiǎng zuo-shénme-
gōngzuo? 2. wo-juéde nánfang-bu-cuò. ni-juéde wo-qù shénme-dìfang
héshì? 3. chàbuduō liǎng-ge-xīngqī. ni-zhǔnbèi zai-nàr dai-duō-
jiu? 4. wo³-yao-dao-zhōngguo qu-lǚxíng. zhei⁴-ge jiàqī ni-yǒu
shénme-dǎsuàn? 5. yin¹wei-shǔjià shíjiān hěn-cháng, zhè-yang búdan
ke³yi-liǎojie jiéke-d qíngkuang, érqie yě-keyi liǎojie zhōngguo-
d-qíngkuang. ni wèi-shenme zhè-yang-ānpai? 6. wo-dǎsuàn xiān-zai-
jiékè, ránhòu zai⁴-dao-zhōngguo lǚxíng. zhei⁴-ge-jiàqī ni-dǎsuàn

gàn-shénme? 7. **shí**zai-bàoqián, wo-xiǎng chen-jiàqī dao-ōuzhōu qítā-guójia qu-guàng-guang. ni³-gen-wo³ yìqǐ-qu, gei-wǒ-dāng dǎoyóu zen³me-yàng? 8. wo-dǎsuàn huí-guó. zhei⁴-ge-jiàqī ni-dǎsuàn zuò-shénme? 9. wo³-xiang-dǎgōng zhèng-qián. ni-huí-guó zuò-shénme?

Tvořte otázky:

1. Chtěla bych pracovat jako pokladní v supermarketu. Jaku práci bys chtěla dělat? 2. Jih podle mě není špatný. Kam bych podle tebe měl jet? 3. Skoro dva týdny. Jak dlouho tam zůstaneš? 4. Chci cestovat po Číně. Jaké máš plány na tyto prázdniny? 5. Protože letní prázdniny jsou dlouhé a můžu se tak seznámit nejen s českou realitou, ale i s čínskou realitou. Proč sis to takhle naplánoval? 6. Plánuju, že nejprve budu cestovat po České republice a pak po Číně. Co budeš dělat o těchto prázdninách? 7. Opravdu mě to mrzí, chtěla bych využít příležitosti a podívat se o prázdninách po jiných evropských zemích. Pojeď se mnou, budeš mi dělat průvodkyni, ano? 8. Chci jet domů. Co budeš dělat o těchto prázdninách? 9. Chci jít na brigádu a něco si vydělat. Co budeš dělat doma?

翻译:

1. 我想到超市当收银员。2. 我想打工挣钱。3. 你准备在那儿呆多久? 4. 这个假期你有什么打算? 5. 我也有这样的想法。6. 你觉得我去什么地方合适?

fānyì:

1. wo-xiǎng-dao chāoshì dāng shōuyīnyuán. 2. wo³-xiang-dǎgōng zhèng-qián. 3. ni-zhǔnbèi zai-**nàr** dai-duō-jiu? 4. zhei⁴-ge-jiàqī ni-yǒu shénme-dǎsuàn? 5. **wǒ**-ye-you³ zhè-yang-d xiǎngfa. 6. ni-juéde wo-qù shénme-**dì**fāng héshì?

Přeložte:

1. Chtěla bych být pokladní v supermarketu. 2. Chci jít na brigádu a něco si vydělat. 3. Jak dlouho tam zůstaneš? 4. Jaké máš plány na tyto prázdniny? 5. Mám také takovou představu. 6. Kam bych podle tebe měl jet?

24D)

提问:

1. 没有什么了。还有什么需要帮忙的没有? 2. 开学以前。你什么时候儿回来? 3. 都办好了。行李托运的手续都办好了吗? 4. 收拾好了。您的东西都收拾好了没有? 5. 明天下午四点十分起飞。明天什么时候儿的飞机?

tíwèn:

1. **méi**-you shénme-le. hái-you-shen²me xūyao-bāngmáng-d meiyóu³? 2. kāixue-yǐqián. nǐ **shén**me-shi²hour huílai? 3. dou-bànhaole. xíngli tuoyùn-d-shǒuxu dou-bànhǎole-ma? 4. shōushihaole. nin²-d-dōngxi dou-shōushihaole³le meiyóu³? 5. míngtiān xiàwǔ sì-dian shí-fen qǐfēi. míngtiān **shén**me-shi²hour-d fēijī?

Tvořte otázky:

1. Už nic. Je ještě něco, s čím potřebuješ pomoci? 2. Před začátkem výuky. Kdy se vrátíš? 3. Všechny už jsem vyřídila. Formality pro odbavení zavazadel jsi už všechny vyřídila? 4. Sbaleno. Už máte všechno sbaleno? 5. Odlétám zítra v 16:10. Kdy ti to zítra letí?

翻译:

1. 祝你一路平安。祝你一路顺利。2. 如果有机会,我们也希望您再来。3. 到了北京一定给我打电话,或者发电子邮件。4. 我来和你告别来了。5. 我也舍不得离开你们啊。6. 后会有期。7. 我走了,你自己多保重。8. 飞机快起飞了,赶快进去吧。9. 我真不知道说什么好。10. 我们来跟您告别来了。11. 您的东西都收拾好了没有? 12. 还有什么需要帮忙的没有?

fānyì:

1. zhù-ni yí-lu-píng'ān. zhù-ni yí-lu-shùnli. 2. ru³guo you-jīhui, wo³men yě-xīwang nín-zai-lai². 3. dao⁴le-běijīng yídìng-gei-wo³ da-diànhuà, huòzhě fa-diànzi-yóujiàn. 4. wo-lái he-ni³-gàobié-laile. 5. wo-yě-shébu de líkāi-nimen-a. 6. hòu-huì-yǒu-qī. 7. wo-zǒule, ni³-zìjǐ duō-bǎozhòng. 8. fēijī kuài-qǐfēile, gǎnkuai-jìnqu-ba. 9. wo-zhēn-bu-zhìdào shuō-shénme-hao³. 10. wo³men-lái gen-ni²-gàobié-laile. 11. nín²-d-dōngxi dou-shōushihao³le meiyou³? 12. hái-you-shen²me xūyao-bāngmáng-d meiyou³?

Přeložte:

1. Přeji ti šťastnou cestu. 2. Také doufáme, že jestliže budete mít příležitost, zase přijedete. 3. Až dorazíš do Pekingu, určitě mi zavolej nebo pošli e-mail. 4. Přišel jsem se s tebou rozloučit. 5. Taky mi je líto, že vás opouštím. 6. Určitě se ještě uvidíme. 7. Tak já už jdu, dávej na sebe pozor. 8. Letadlo už brzo poletí, běž rychle dovnitř. 9. Opravdu nevím, co bych řekl. 10. Přišli jsme se s vámi rozloučit. 11. Už máte vše sbaleno? 12. Je ještě něco, s čím potřebuješ pomoci?

2.3. Prozodická analýza

Zpracování výsledků analytické části této práce vychází ze zásad kvantitativní lingvistiky. Ta je definována jako složka matematické lingvistiky, která využitím kvantitativních metod určuje kvantitu různých jazykových jevů.⁴⁷ V praxi to znamená zejména sčítání, kdy po vytvoření relevantně obsáhlého textového souboru zjišťujeme frekvenci jednotlivých zvolených položek.⁴⁸

Pro účely naší analýzy jsme ve dvou fázích zjišťovali četnost výskytu stejných typů rytmického sledu. První fáze byla zaměřena na segmenty, kdy po jejich rozřazení dle počtu slabik byly určovány příslušné rytmické sledy.⁴⁹ Totéž bylo ve druhé fázi provedeno u kategorie nadřazené segmentům, čili u kól⁵⁰ – zde je již analýza rytmických sledů zaměřena na pozici segmentu v rámci kóla.⁵¹

V následujících oddílech analýzy jsou většinou uváděny tři příklady. Ty jsou záměrně strukturovány tak, aby demonstrovaly pokud možno co nejvíce vyskytujících se variant konkrétního rytmického sledu v našem sledovaném vzorku. Jestliže je uvedených příkladů méně, ve vzorku tedy není obsaženo více odlišných typů stejného rytmického sledu. Veškeré číselné hodnoty dokládající výsledky analýzy jsou zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

2.3.1. Analýza segmentů

Analyzovaný korpus obsahuje celkem **1449** segmentů složených ze **4297** slabik. Segmenty jsou tvořeny jednou až sedmi slabikami, přičemž průměrná délka segmentu je tři slabiky⁵².

---

⁴⁷ Těšitelová 1987: 8.

⁴⁸ Těšitelová 1987: 11.

⁴⁹ Definici rytmických sledů je věnována kapitola č. 1.2.5.

⁵⁰ Pojmosloví vysvětleno v oddílu teorie s č. 1.2.3.

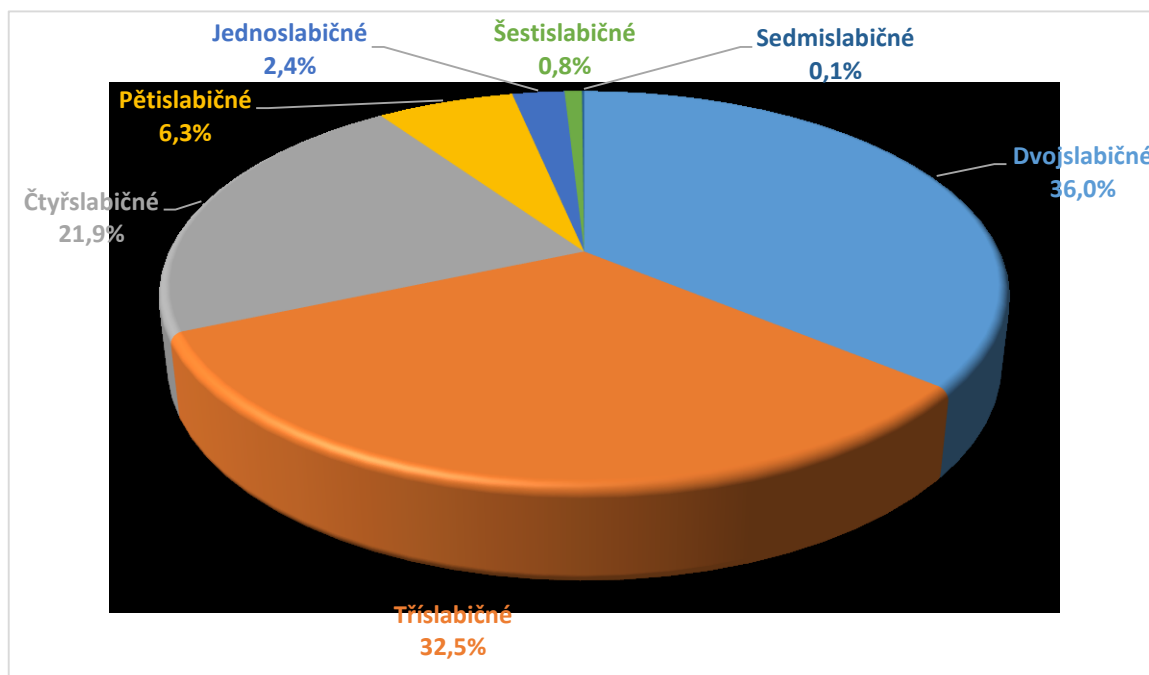
⁵¹ Více o pozicích segmentů v kapitole 2.4.1.

⁵² Počet slabik děleno počet segmentů: $4297:1449 = 2,96$.

Tabulka č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu slabik

Typ segmentu:	počet:	procentuální zastoupení:
Dvojslabičné	521	36 %
Tříslabičné	471	32,5 %
Čtyřslabičné	317	21,9 %
Pěťslabičné	92	6,3 %
Jednoslabičné	35	2,4 %
Šestslabičné	12	0,8 %
Sedmslabičné	1	0,1 %

Graf č. 1: Zastoupení segmentů podle počtu slabik

První graf praktické části práce vycházející z tabulky č. 2 dokazuje, že se v analyzovaném korpusu nejčastěji vyskytují segmenty dvojslabičné, zaujímají více než jeho jednu třetinu. Nejméně obsažené jsou naopak sedmslabičné segmenty, které se v celém korpusu vyskytují pouze v jednom případě, což je 0,1 % textového materiálu. Dvojslabičné segmenty společně s tříslabičnými zastupují více než 70 % zkoumaného vzorku. Relativně významný podíl pak s více než jednou pětinou výskytu zastupují čtyřslabičné segmenty. Zbývající typy segmentů nedosahují ani jedné desetiny vzorku.

2.3.1.1. Dvojslabičné segmenty

Touto podkapitolou počínaje byly z následujících oddílů analýzy vyřazeny všechny jednoslabičné segmenty (celkem 35), v některých případech to znamená kóla tvořená jedním jednoslabičným segmentem, jelikož u nich nelze zkoumat rytmický sled. Data nadcházejících částí analýzy tedy vychází z celkového počtu **1414** segmentů, což je **4262** slabik.

V rámci korpusu se vyskytuje celkem 521 dvojslabičných segmentů, složených z 1042 slabik. Dvojslabičné segmenty jsou vždy jednoiktové a klasifikujeme je jako ascendentní nebo descendentní.⁵³

Typy dvojslabičných segmentů:

Jednoiktové: 521

1) ascendentní: 308

cong- nǎr	4D_TW_v16_k1
shàngwǔ	10D_TW_v7_k1
guó nèi	16D_FY_v3_k1

2) descendentní: 213

hànyu3	4D_TW_v7_k1
ōu yuán	18D_TW_v15_k1
xià-ci	21D_FY_v9_k2

Tabulka č. 3: Dvojslabičné segmenty

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
ascendentní	308	59 %
descendentní	213	41 %

Z tabulky č. 2 vyplývá, že nadpoloviční většinu zastupují segmenty ascendentní,

⁵³ Detailní popis se nachází v kapitole č. 1.2.4.

u nichž iktus spočívá na jejich druhé slabice. Segmenty descendentní, s iktem na slabice první, se vyskytují ve 41 %.

2.3.1.2. *Tříslabičné segmenty*

Tříslabičné segmenty jsou v analyzovaném materiálu obsaženy celkem 471x, s počtem 1413 slabik. Zde se již v porovnání se segmenty dvojslabičnými vyskytují segmenty jak jednoiktové, tak i dvouiktové. Mohou jimi být jednoiktový descendentní, jednoiktový ascendentní nebo dvouiktový akronymický.

Typy tříslabičných segmentů:

Jednoiktové: 266

1) jednoiktový descendentní: 172

a) jednoiktový descendentní jako celek: 71

tā-péngyou	2D_FY_v8_k1
jǐ-dian ₃ -le	10D_FY_v4_k1
jīngduren	6D_TW_v5_k2

b) jednoiktový descendentní s předklonkou: 101

nin-duó-dà	12D_FY_v2_k1
qīng-guòlai	19D_FY_v3_k2
dao-yīyuan ₄	22D_TW_v12_k1

2) jednoiktový ascendentní: 94

a) jednoiktový ascendentní jako celek: 44

yigòng-huàn	18D_FY_v8_k2
qīng-yuánliàng	21D_FY_v3_k2
nin-hái-mǎi	9D_TW_v6_k1

b) jednoiktový ascendentní s příklonkou: 50

nín-dài-d	18D_TW_v16_k1
shāngdiàn-ma	9D_TW_v12_k1
you-shìr-le	22D_FY_v6_k1

Dvouiktové: 205

1) dvouiktový akronymický: 205

nǐ-zhao-shéi	7D_TW_v14_k1
shen ² me-cài	19D_FY_v9_k1
yuánzhubi	5D_TW_v7_k1

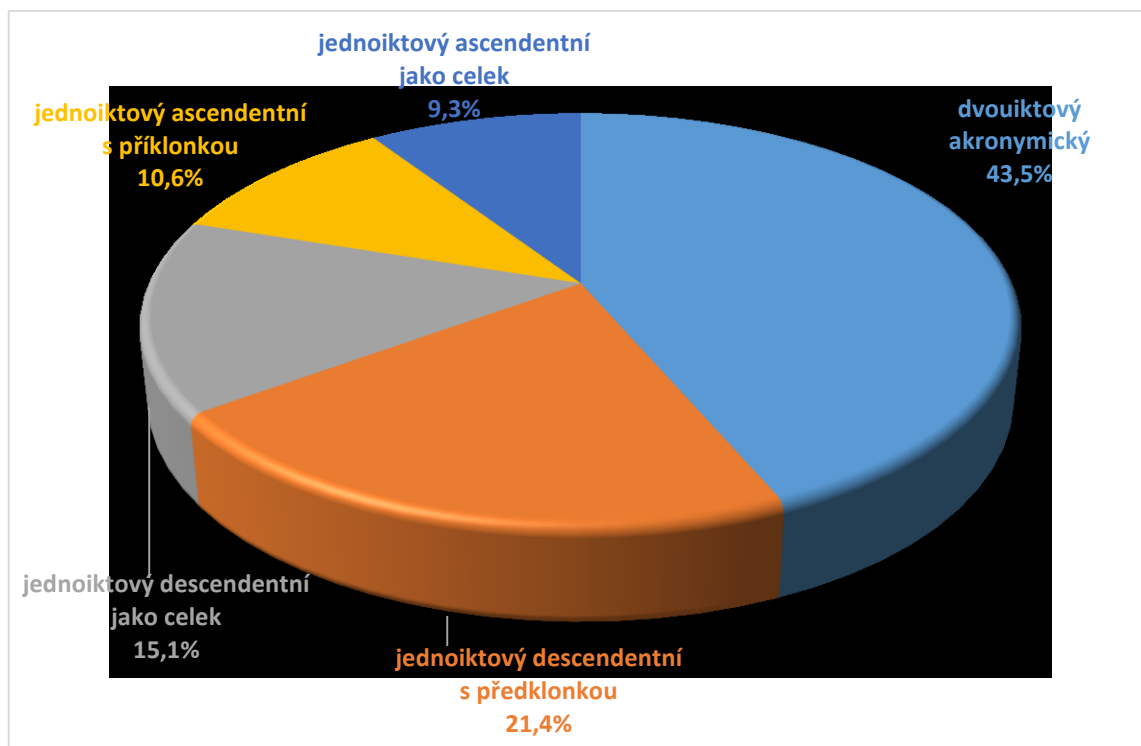
Tabulka č. 4: Tříslabičné segmenty

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
dvouiktový akronymický	205	43,5 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	101	21,4 %
jednoiktový descendentní jako celek	71	15,1 %
jednoiktový ascendentní s příklonkou	50	10,6 %
jednoiktový ascendentní jako celek	44	9,3 %

Nejproduktivnějším rytmickým sledem v rámci tříslabičných segmentů je akronymický rytmus. Vyskytuje se o 50 % častěji než sled jednoiktový descendentní s předklonkou.

Graf č. 2: Typy rytmického sledu u tříslabičných segmentů

Z grafu č. 2 vyplývá, že bezmála jednu polovinu tříslabičných segmentů pokrývá dvouiktový akronymický rytmus. Zde se tak na konkrétním příkladu potvrzuje tvrzení z podkapitoly č. 1.2.4.1. o četnosti výskytu tohoto typu rytmického sledu v moderní hovorové čínštině. Jednu pětinu pak tvoří segmenty jednoiktové descendentní s předklonkou. Nejméně zastoupené jsou segmenty jednoiktové ascendentní jako celek, nepředstavují ani jednu desetinu z analyzovaného materiálu.

2.3.1.3. Čtyřslabičné segmenty

Čtyřslabičné segmenty tvoří s počtem výskytu 317 více než jednu pětinu korpusu. Celkový počet slabik je 1268. Stejně jako u tříslabičných segmentů zde rozlišujeme sledy jednoiktové nebo dvouiktové. Jejich kategorizace je zde již poznatelně rozšířená.

Typy čtyřslabičných segmentů:

Jednoiktové: 43

1) jednoiktový descendentní: 27

a) jednoiktový descendentní jako celek: 8

wǔ-gōngli-ba	17D_FY_v6_k1
zuò-shen ₂ me-ma	19D_TW_v9_k1
hai ² shi-jidao	16D_FY_v3_k1

b) jednoiktový descendentní s předklonkou: 19

ni-jiào-shénme	2D_FY_v5_k1
you-háiz-ma	8D_TW_v20_k1
dou-bànhaole	24D_TW_v5_k1

2) jednoiktový ascendentní s příklonkou: 15

ni-dǎcuò-le	11D_TW_v21_k2
neng-shàng-wǎng-d	17D_TW_v1_k1
yěcān-le-ne	21D_TW_v2_k1

3) jednoiktové kombinace ascendentního a descendentního sledu: 1

qí-tā-guójia	23D_TW_v13_k2
--------------	---------------

Dvouiktové: 274

1) dvouiktový akronymický: 178

a) dvouiktový akronymický jako celek: 128

zhei ⁴ -zhong-xiāngjiào	9D_TW_v7_k1
shízai-bàoqiàn	21D_FY_v4_k1
àoluomocí	8D_TW_v3_k1

b) dvouiktový akronymický s předklonkou: 25

you- kòng -fángjiān	17D_TW_v5_k1
zhe-hóng-shāo-ròu	19D_FY_v4_k1
qing-děng-yìxia ⁴	11D_FY_v1_k1

c) dvouiktový akronymický s příklonkou: 25

jié yǔ-nán-ma	4D_TW_v4_k1
suān-la-tāng-ba	13D_TW_v3_k1
dà-ménkǒur-jian	22D_FY_v1_k1

2) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů: 95

shéi -d-qiānbì ₃	5D_TW_v12_k1
wo ³ -neng- bāng -nín	19D_TW_v9_k1
xuéxi-jiéyu ₃	6D_TW_v22_k1

3) dvouiktové kombinace dvou ascendentních sledů: 1

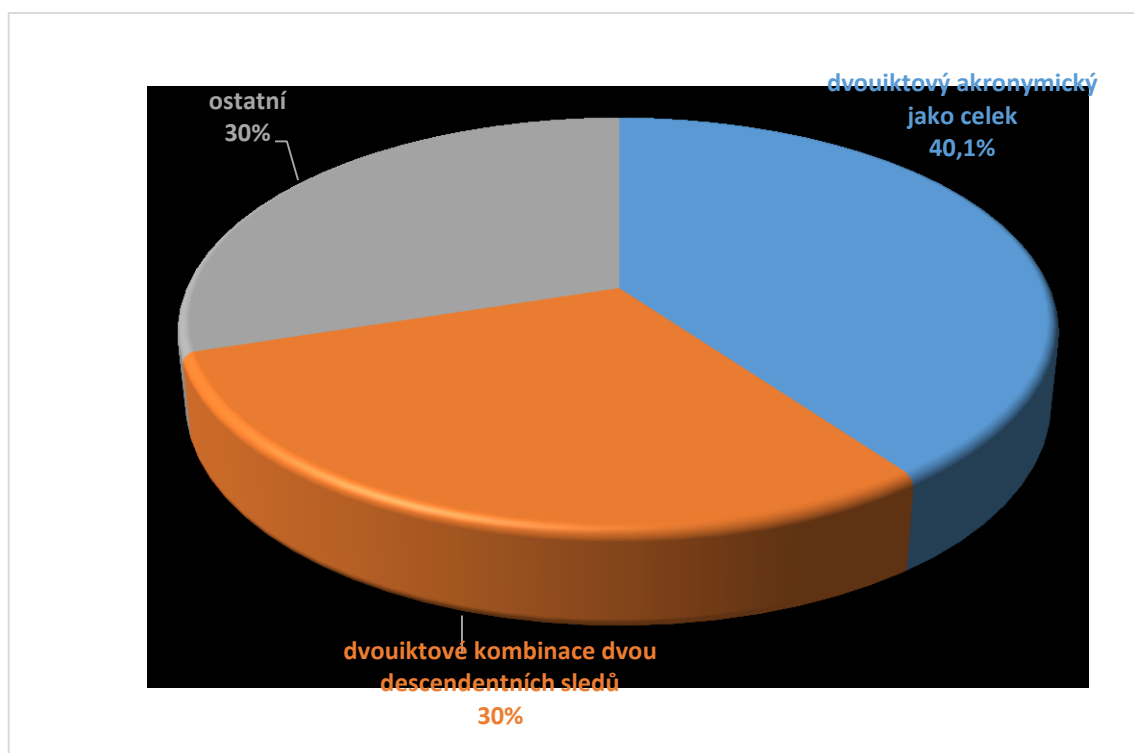
yìdìng-zhuǎngào	3D_FY_v2_k2
-----------------	-------------

Tabulka č. 5: Čtyřslabičné segmenty

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
dvouiktový akronymický jako celek	128	40,1 %
dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů	95	30 %
dvouiktový akronymický s předklonkou	25	7,9 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	25	7,9 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	19	6 %
jednoiktový ascendentní s příklonkou	15	4,7 %
jednoiktový descendentní jako celek	8	2,5 %
jednoiktové kombinace ascendentního a descendentního sledu	1	0,3 %
dvouiktové kombinace dvou ascendentních sledů	1	0,3 %

Opět jako v případě tříslabičných segmentů je i u čtyřslabičných nejvíce zastoupen akronymický rytmus – z celého vzorku představuje jeho dvě pětiny. Druhým nejproduktivnějším typem rytmického sledu čtyřslabičných segmentů je dvouiktová kombinace dvou descendentních sledů s celkovou jednou třetinou výskytu.

Graf č. 3: Typy rytmického sledu u čtyřslabičných segmentů

Při pohledu na graf č. 3 je patrné, že téměř tři čtvrtiny zkoumaného materiálu tvoří pouze dva typy rytmických sledů a to dvouiktový akronymický jako celek a dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů. Porovnáme-li další nejčastěji se objevující sledy s těmito dvěma, je vidět, že jednotlivě nedosahují ani 10 % výskytu (v grafu zobecněno pod podmnožinu „ostatní“).

2.3.1.4. Pěťslabičné segmenty

Analyzovaný soubor obsahuje celkem 92 pěťslabičných segmentů s počtem 460 slabik. U takto dlouhých segmentů se již poprvé objevují i tříiktové rytmické sledy.

Typy pěťslabičných segmentů:

Jednoiktové: 4

1) jednoiktový descendentní s předklonkou: 1

wo-**yě**-shébude

24D_FY_v6_k1

2) jednoiktový ascendentní s příklonkou: 3

ni-chī-yào-le-ma	22D_TW_v2_k1
dou-bànhǎole-ma	24D_TW_v6_k1
líkāi-nimen-a	24D_FY_v6_k1

Dvouiktové: 75

1) dvouiktový akronymický: 39

a) dvouiktový akronymický jako celek: 8

wǒ-ye-hen-gāoxìng	1D_FY_v7_k2
jīntian-d-páijìà	18D_FY_v9_k1
zhōngguo-d-dàxué	10D_TW_v8_k1

b) dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou: 9

ni-èrshíjǐ-le	12D_TW_v20_k1
ta-zhùzai-nǎr-ma	7D_TW_v4_k1
dou-shōushihao ³ le	24D_FY_v12_k1

c) dvouiktový akronymický s předklonkou: 10

wo-hěnxǐhuan-ta ¹	6D_TW_v15_k1
he-gōng-bao-jīdīng	13D_TW_v5_k1
fa-diànzi-yóujiàn	24D_FY_v4_k2

d) dvouiktový akronymický s příklonkou: 12

ta ¹ -qu-shàngkè-le	11D_TW_v5_k2
gōnggong-qìchē-qu	15D_TW_v9_k1
còuhezh-chī-ba	19D_FY_v7_k2

2) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů: 33

a) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů: 25

zhōngguo-d-qíngkuang	23D_TW_v9_k3
zhù-d-hen-shūfu	7D_TW_v7_k1
wo ³ -shi-zhōngguoren	4D_FY_v1_k2

b) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou: 8

ni-nǎr-bu-shūfu	14D_TW_v14_k1
qu-zhùhe-zhu ⁴ he	20D_FY_v3_k1
he-yi ² -ge-běnz	9D_TW_v19_k2

3) dvouiktové kombinace descendentního a ascendentního sledu: 1

hai ² shi-guàhàoxin	16D_TW_v4_k1
--------------------------------	--------------

4) dvouiktové kombinace ascendentního a descendentního sledu: 1

duó-dà-suìshu-le	12D_TW_v18_k1
------------------	---------------

5) dvouiktové kombinace dvou ascendentních sledů: 1

jiéhūnle-meiyou ³	8D_TW_v22_k1
------------------------------	--------------

Tříiktové: 13

1) tříiktový akronymický: 13

wǔ-dianr-sì-ke lǎng	16D_TW_v1_k1
wo ³ -d-suìshen tīng	21D_TW_v6_k1
qīshiwǔ-kuai-qian ²	15D_TW_v7_k1

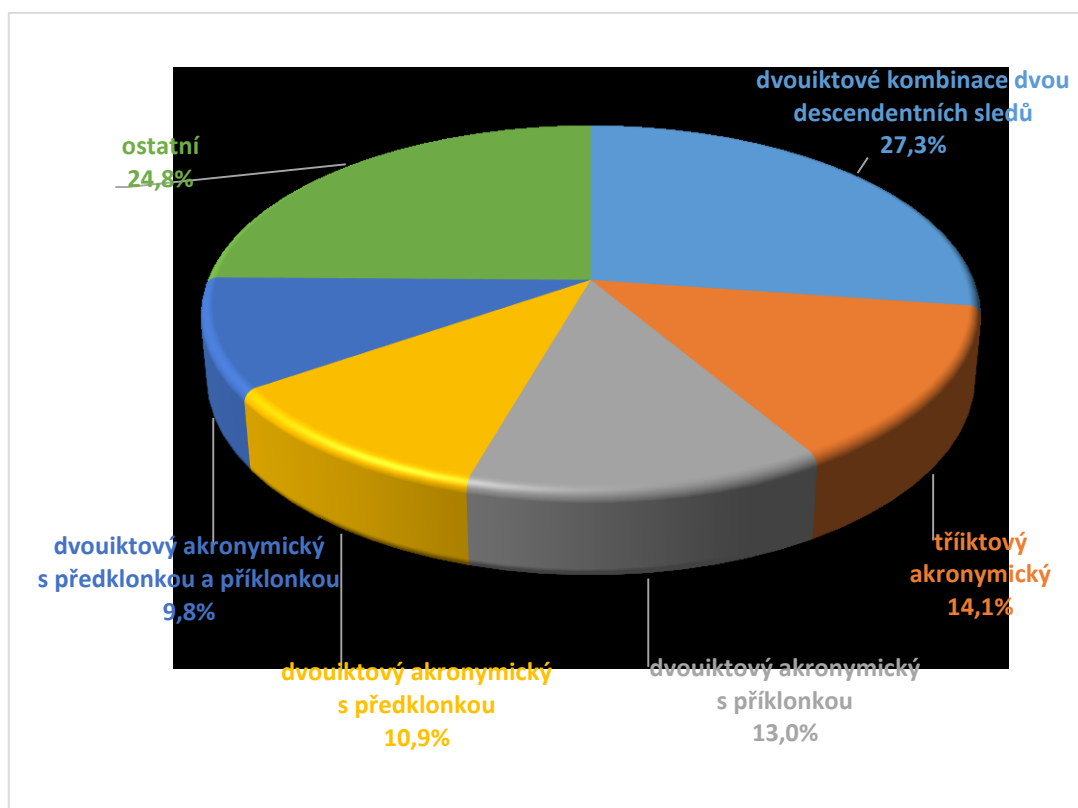
Tabulka č. 6: Pětislabičné segmenty

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů	25	27,2 %
tříiktový akronymický	13	14,1 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	12	13 %
dvouiktový akronymický s předklonkou	10	10,9 %
dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou	9	9,8 %
dvouiktový akronymický jako celek	8	8,7 %
dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou	8	8,7 %
jednoiktový ascendentní s příklonkou	3	3,3 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	1	1,1 %
dvouiktové kombinace descendentního a ascendentního sledu	1	1,1 %
dvouiktové kombinace ascendentního a descendentního sledu	1	1,1 %
dvouiktové kombinace dvou ascendentních sledů	1	1,1 %

V případě pětislabičných segmentů se v korpusu vyskytuje celkem 12 různých typů rytmických sledů. Tabulka č. 5 zaznamenává pouze 1,1 % výskyt u posledních čtyř z nich. Naopak nejčastěji zastoupeným typem sledu je dvouiktová kombinace dvou descendentních sledů. Na druhém místě akronymický sled se třemi arzemi se objevuje 13x.

Graf č. 4: Typy rytmického sledu u pětislabičných segmentů

Graf č. 4 znázorňuje 5 nejčastěji zastoupených rytmických sledů. S výjimkou tříiktového akronymického jsou zbývající 4 nejfrekventovanější typy vždy dvouiktové. Pro komparaci s tří- a čtyřslabičnými segmenty zde vidíme, že akronymické sledy nejsou dominantní. Dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů, tříiktový akronymický sled, dvouiktový akronymický sled s příklonkou, dvouiktový akronymický sled s předklonkou a dvouiktový akronymický sled s předklonkou a příklonkou dohromady tvoří tři čtvrtiny pětislabičných segmentů.

2.3.1.5. Šestislabičné segmenty

Šestislabičné segmenty představují pouhých 0,8 % analyzovaného vzorku. Objevují se 12x a skládají se ze 72 slabik. Od předchozích typů segmentů se odlišují tím, že se v jejich případě nevyskytují již žádné jednoiktové segmenty, ale pouze dvouiktové nebo tříiktové.

Typy šestislabičných segmentů:

Dvouiktové: 9

1) akronymický: 6

a) dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou: 5

shi-pàda-sùshè-ma 11D_TW_v8_k2

he-ni³-gàobié-laile 24D_FY_v5_k1

gen-nin²-gàobié-laile 24D_FY_v11_k1

b) dvouiktový akronymický s příklonkou: 1

wo³men-dǎdì-qu-ba 15D_FY_v1_k1

2) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů: 3

a) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů: 2

nǐ-shi-zhōngguoren-ne 4D_FY_v2_k1

wōmen-hai-**qù**-bu-qu 17D_TW_v10_k1

b) dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou: 1

wo-péngyou-d-qiānbì 5D_TW_v11_k1

Tříiktové: 3

1) tříiktový akronymický: 1

dao⁴le-àoluomoci² 17D_TW_v9_k2

2) tříiktové kombinace descendentního a akronymického sledu: 2

ni³men-d-tèse**cài** 13D_TW_v6_k1

Tabulka č. 7: Šestislabičné segmenty

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou	5	41,70 %
dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů	2	16,70 %
tříiktové kombinace descendentního a akronymického sledu	2	16,70 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	1	8,30 %
dvouiktové kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou	1	8,30 %
tříiktový akronymický	1	8,30 %

Více než dvě pětiny šestislabičných segmentů představuje dvouiktový akronymický sled s předklonkou a příklonkou. Tříiktový akronymický sled se vyskytuje pouze v jednom případě.

2.3.1.6. Sedmislabičné segmenty

V celém analyzovaném korpusu se objevuje pouze 1 sedmislabičný segment. V rámci celku tak znamená 0,1 % zastoupení. Byla u něj určena následující tříiktová kombinace.

Typy sedmislabičných segmentů:

Tříiktové: 1

- 1) tříiktová kombinace akronymického sledu s předklonkou a sledu descendentního: 1**

zai-pàlaci jī-dàxue

8D_TW_v11_k1

2.3.1.7. Zastoupení segmentů podle počtu arzí

Následující tabulka představuje shrnutí výskytu počtů iktů neboli arzí, které vzniklo sečtením jejich zastoupení u jednotlivých typů segmentů. Dvou- až sedmislabičné segmenty jsou klasifikovány do podskupin vždy podle počtu buď jedné, dvou nebo tří arzí.

Tabulka č. 8: Segmenty podle počtu arzí

Typ segmentu	počet	procentuální zastoupení
1 arze	834	59 %
2 arze	563	39,8 %
3 arze	17	1,2 %

Z tabulky č. 8 vyplývá, že nadpoloviční většinu analyzovaného souboru tvoří segmenty s jednou arzí. Téměř dvě pětiny vzorku pokrývají segmenty se dvěma arzemi. S počtem výskytu 17 z celkem 1414 segmentů, kterým tvoří celkem pouze 1,2 %, jsou pak zastoupeny segmenty se třemi arzemi.

Tabulka č. 9: Segmenty různé velikosti podle počtu arzí

Typ segmentu	počet	procentuální zastoupení
dvojslabičný s 1 arzí	521	36,8 %
čtyřslabičný se 2 arzemi	274	19,4 %
tříslabičný s 1 arzí	266	18,8 %
tříslabičný se 2 arzemi	205	14,5 %
pěťslabičný se 2 arzemi	75	5,3 %
čtyřslabičný s 1 arzí	43	3 %
pěťslabičný se 3 arzemi	13	0,9 %
šestslabičný se 2 arzemi	9	0,6 %
pěťslabičný s 1 arzí	4	0,3 %
šestslabičný se 3 arzemi	3	0,2 %
sedmislabičný s 1 arzí	1	0,1 %

Poslední tabulka z oddílu analýzy segmentů shrnuje všech 1414 segmentů o různé délce v závislosti na počtu jejich arzí. Nejvýrazněji se v tomto případě projevuje dvojslabičný jednoiktový segment s iktem ať už na jeho první nebo druhé slabice, tedy sled descendentní či ascendentní. O 50 % nižší výskyt prokazuje čtyřslabičný sled se dvěma arzemi a tříslabičný sled s jednou arzí.

2.3.2. Analýza kól

Analyzovaný korpus čítá – po odebrání dvou neadekvátních vět⁵⁴ – celkem 622 vět. Nejkratší věty obsahují pouze jednu slabiku⁵⁵, naopak nejdelší souvětí obsahuje 33 slabik.⁵⁶ Rozčleněním vět na kóla bylo zjištěno, že se v souboru vyskytují věty o délce jednoho, dvou, tří nebo maximálně čtyř kól a celkový počet kól je 750. Následující tabulka ukazuje počty jednotlivých typů kól a jejich relativní četnost v rámci celého korpusu.

Tabulka č. 10: Věty podle počtu kól

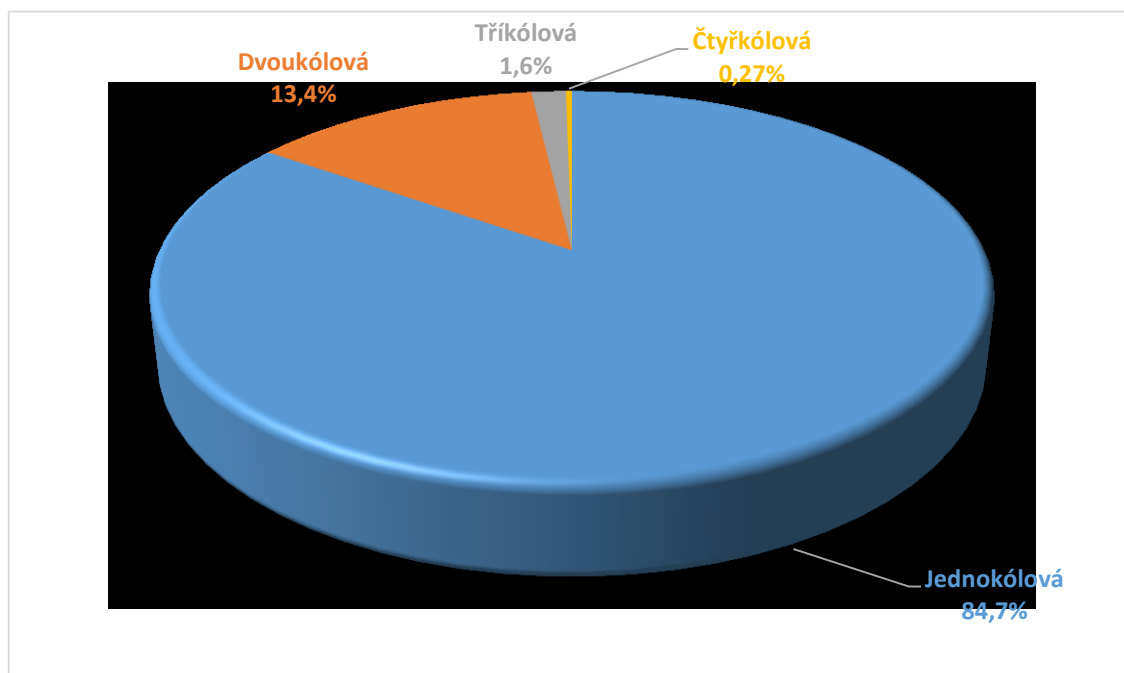
Typ věty	počet	procentuální zastoupení
Jednokólové	636	84,8 %
Dvoukólové	100	13,4 %
Tříkólové	12	1,6 %
Čtyřkólové	2	0,27 %

⁵⁴ Viz zmínka v kapitole 2.1.

⁵⁵ Např. věta č. 9D_TW_v1 nebo č. 9D_TW_v11.

⁵⁶ Jedná se o souvětí č. 23D_TW_v9.

Graf č. 5: Věty podle počtu kól

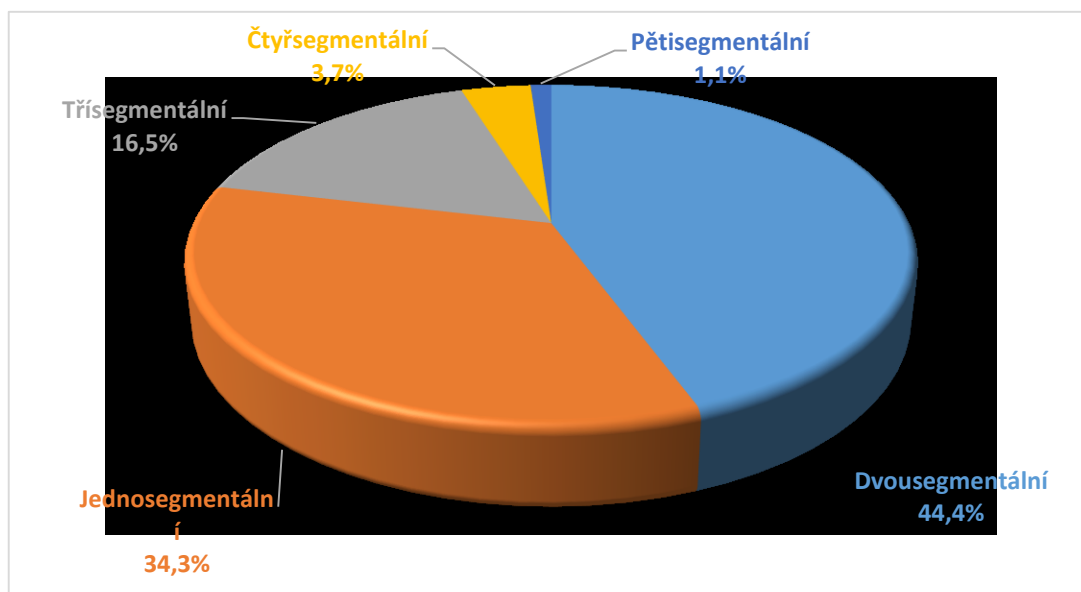
Graf č. 5 názorně ukazuje, že téměř 85 % zastoupení mají v rámci korpusu věty jednokólové, je to více než čtyři pětiny analyzovaného materiálu. Zbývajících pouhých 15 % představují věty dvou, tří a čtyřkólové.

Tabulka č. 11: Kóla podle počtu segmentů

Typ kóla	počet	procentuální zastoupení
Dvousegmentální	333	44,4 %
Jednosegmentální	257	34,3 %
Třísegmentální	124	16,5 %
Čtyřsegmentální	28	3,7 %
Pětisegmentální	8	1,1 %

Stejně jako v případě ročlenění vět na kóla dle jejich délky, je totožným způsobem v tabulce č. 11 zaznamenáno rozdělení kól dle počtu segmentů, ze kterých se skládají. Nejproduktivnější jsou kóla dvousegmentální, která zaujímají bezmála jednu polovinu celého souboru. Jednosegmentální kóla se objevují v jedné třetině případů a zbývajících tři typy kól pak pouze v jedné pětina, jak je také možno vidět v navazujícím grafu č. 6.

Graf č. 6: Kóla podle počtu segmentů

2.3.3. Klasifikace rytmických sledů v rámci kóla

I u následujících podkapitol praktické části práce platí, že kóla tvořená jednoslabičným segmentem stavíme mimo analýzu. Po odečtení výskytu 35 těchto jednoslabičných slov je do dalšího zkoumání zahrnuto celkem **715 kól**, přičemž počet **1414 segmentů** a **4262 slabik** zůstává neměnný.

V rámci jednotlivých kól obsažených v celém korpusu klasifikujeme segmenty v pozici na začátku, uprostřed nebo na konci kóla. V případě tří, čtyř a pětisegmentálních kól připojujeme segmenty stojící uprostřed kóla k segmentu stojícímu v pozici na začátku kóla. Segment stojící na začátku či segmenty v kombinaci na začátku a uprostřed kóla označujeme jako **iniciální**, segment stojící na konci kóla jako **koncový**. Pokud je daný kólon jednosegmentální, označujeme jej jako koncový.

Z analýzy prof. Švarného vyplývá, že zatímco se asi dvě třetiny descendentních jednoiktových segmentů nacházejí v pozici na začátku nebo uprostřed kóla a třetina na konci kóla, u ascendentních sledů je tento poměr zhruba opačný. Další jeho výsledky poukazují na to, že u akronymických segmentů se téměř tři pětiny z nich koncentrují v pozici na konci kóla.⁵⁷

⁵⁷ Slaměnková 2016: 61.

Tabulka č. 12: Pozice segmentu v rámci kóla

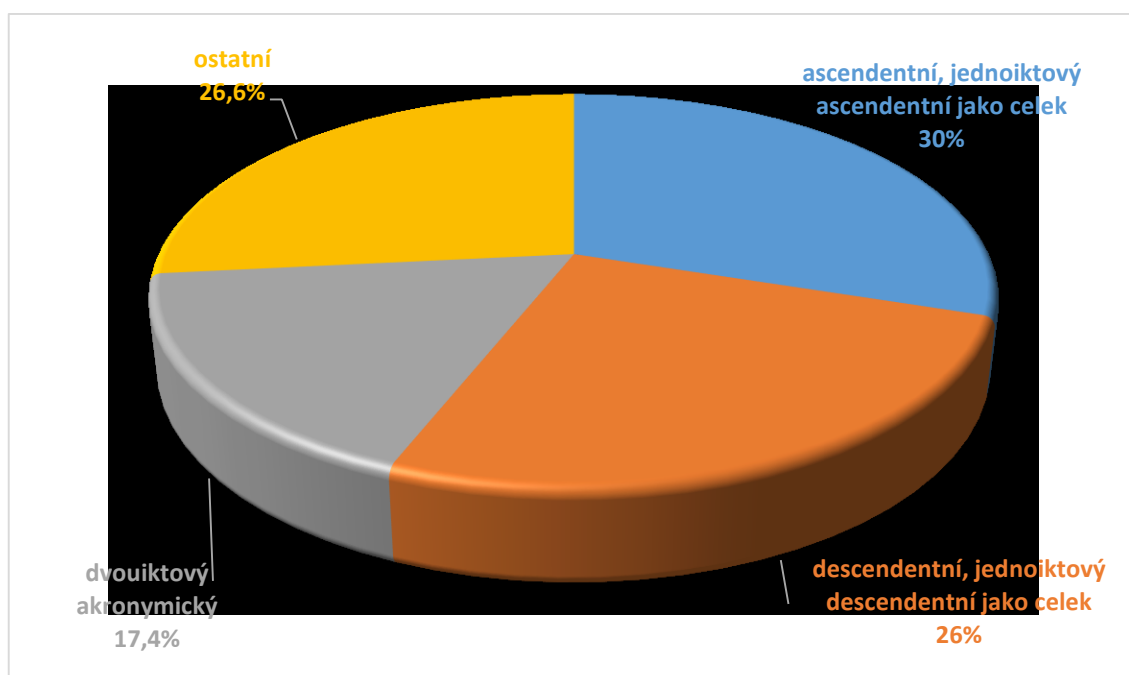
Pozice segmentu v rámci kóla	počet	procentuální zastoupení
Na začátku nebo uprostřed kóla	677	47,9 %
Na konci kóla	737	52,1 %

Z celkového počtu 1414 segmentů se celkem **677** vyskytuje v pozici na začátku nebo uprostřed kóla a **737** v pozici na konci kóla. Vzhledem k rozsahu zkoumaného korpusu tedy můžeme říci, že je vzájemný poměr takřka srovnatelný.

Tabulka č. 13: Rytmičský sled v pozici na začátku nebo uprostřed kóla

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
ascendentní, jednoiktový ascendentní jako celek	203	30 %
descendentní, jednoiktový descendentní jako celek	176	26 %
dvouiktový akronymický	118	17,4 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	68	10 %
dvouiktové kombinace dvou sestupných sledů	50	7,4 %
ostatní	62	9,2 %

Graf č. 7: Rytmičský sled v pozici na začátku nebo uprostřed kóla

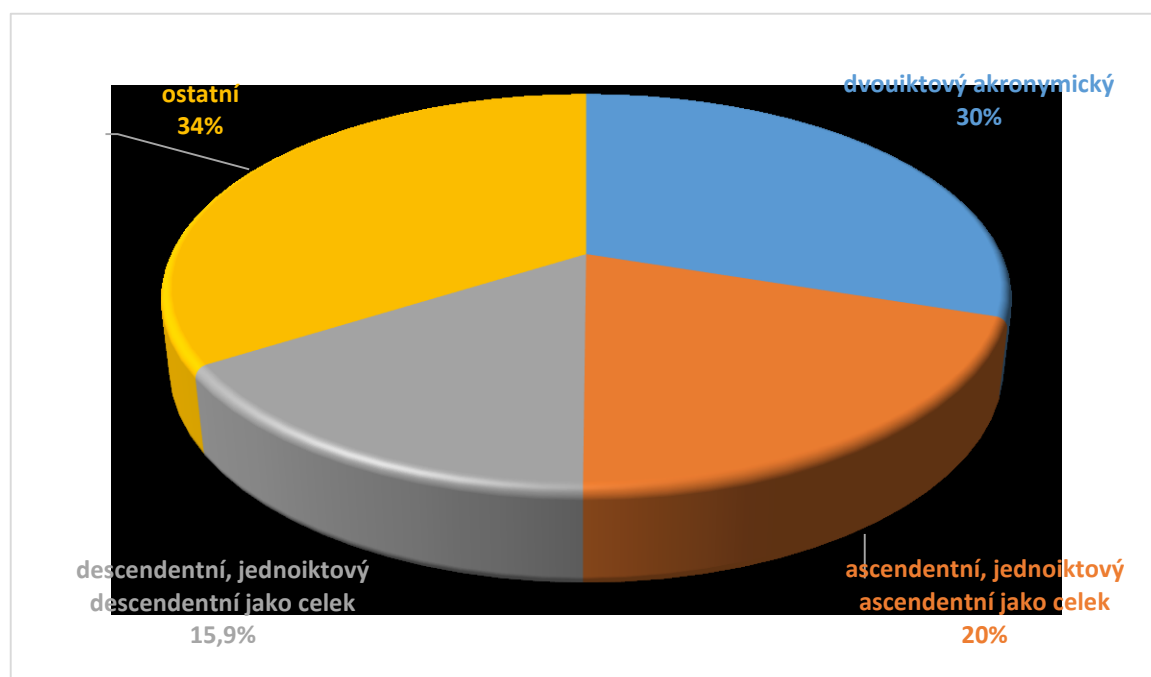

Graf vycházející z tabulky č. 13 zobrazuje, že třemi nejproduktivnějšími typy rytmického sledu v pozici na začátku nebo uprostřed kóla jsou ascendentní, descendentní a akronymický, dohromady tvoří téměř tři čtvrtiny průzkumu výskytu segmentů označených jako iniciální. Veškeré ostatní typy rytmických sledů pak tvoří pouze jednu čtvrtinu.

Tabulka č. 14: Rytmičká sled v pozici na konci kóla

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
dvouiktový akronymický	222	30,1 %
ascendentní, jednoiktový ascendentní jako celek	147	20 %
descendentní, jednoiktový descendentní jako celek	117	15,9 %
ostatní	251	34 %

Graf č. 8: Rytmičká sled v pozici na konci kóla

Po vygenerování grafu č. 8, jehož data čerpají z tabulky č. 14 je patrné, že zastoupení tří vybraných typů rytmického sledu se v celkové míře projevuje tak, že dohromady činí 65 % ze 737 segmentů označovaných jako koncové. Zbývající jednu třetinu v tomto poměru zastupují ostatní kategorie rytmických sledů.

Tabulka č. 15: Nejfrekventovaněji zastoupené segmenty

Typ rytmického sledu	Pozice na začátku či uvnitř kóla		Pozice na konci kóla	
	počet	procentuální zastoupení	počet	procentuální zastoupení
descendentní, jednoiktový descendentní jako celek	176	26 %	117	15,9 %
ascendentní, jednoiktový ascendentní jako celek	203	30 %	147	20 %
dvouiktový akronymický	118	17,4 %	222	30,1 %

Schéma tabulky č. 14 podává srovnání zastoupení vybraných typů rytmických sledů z hlediska klasifikování segmentů v rámci kóla v pozici na začátku či uvnitř nebo na konci. Procentuálně největší zastoupení zaujímají dvouiktové akronymické sledy v pozici na konci kóla, s výskytem 222, což je 30,1 %. S téměř totožným výskytem v případě pozice na začátku či uprostřed kóla jsou s pokrytím 30 % sledy ascendentní a jednoiktový ascendentní jako celek. Porovnáme-li pak výskyt dvouiktového akronymického sledu v pozici na začátku či uprostřed kóla s pozici na konci kóla, je jich bezmála o polovinu méně.

Pokud námi dosažené výsledky porovnáme s výsledky prof. Švarného, zjistíme, že tvrzení o descendentních jednoiktových segmentech je v podstatě platné i v našem bádání. Na druhou stranu výsledky ascendentních segmentů již tolik se Švarným nekorrespondují, naopak jsou srovnatelné s charakterem segmentů descendentních. Pro kompaktnost zbývající akronymický sled dokonce převyšuje Švarného zjištění a v našem vzorku dosahuje výskytu až jedné třetiny zastoupení v pozici na konci kóla.

Tabulka č. 16: Rytmicový sled dvousegmentálních kól

Typ rytmického sledu	počet	procentuální zastoupení
ascendentní + akronymický	38	11,6 %
descendentní + akronymický	23	7 %
ascendentní + ascendentní	12	3,7 %
akronymický + ascendentní	11	3,4 %

Odebráním jednoslabičných samostatných segmentů zbývá z celkového počtu analyzovaných kól 327 dvousegmentálních. U těchto typů kól vzniká dohromady téměř 80 různých kombinačních schémat rytmických sledů. Tabulka č. 16 znázorňuje nejčastěji se objevující kombinace rytmických sledů u dvousegmentálních kól. Nejproduktivnějším schématem je kombinace sledu ascendentního se sledem akronymickým, který se vyskytuje 38x, což v rámci 327 dvousegmentálních kól tvoří 11,6 %.

Následuje uvedení vždy 2 příkladů zmíněných kombinací schémat:

- 1) ascendentní + akronymický
 wo-yǒu **sān**-jian-máoyī (5D_TW_v23_k1)
 shùnbìàn dǎtíng-yìxia⁴ (16D_FY_v9_k1)

- 2) descendentní + akronymický
wǒ-shì jiékeren² (2D_FY_v10_k1)
 zhù-nì yí-lu-píng'ān (24D_FY_v1_k1)

- 3) ascendentní + ascendentní
 měi-cì chí-liǎng-piàn (14D_FY_v5_k2)
 jiàn**miàn** zai-liáo (22D_FY_v4_k1)

- 4) akronymický + ascendentní
 zhei⁴-ge-rén hen-hǎo (6D_TW_v1_k1)
zhème-dianr³ xiǎo-shìr (21D_FY_v2_k1)

Tabulka č. 17: Rytmičtý sled dvou až pětisegmentálních kól

Typ rytmičtého sledu	počet	procentuální zastoupení
ascendentní + akronymický	50	10,3 %
descendentní + akronymický	35	7,2 %
akronymický + akronymický	29	6 %

Pokud bychom se pokoušeli provést stejnou analýzu u delších kól, tedy od dvousegmentálních až po pětisegmentální, vynětím segmentů na pozici uprostřed kóla nám stále pro výzkum zbývá bezmála 100 různých kombinací schémat rytmičtých sledů. Nejproduktivnější zastoupení představuje schéma o kombinaci sledu ascendentního a akronymického, který se v celkovém počtu 484 vícesegmentálních kól vyskytuje celkem 50x, což je 10,3 % v rámci analyzované oblasti. 6 % výskytu pak tvoří třetí nejčastěji se objevující schéma o kombinaci dvou akronymických sledů.

Níže jsou připojeny vždy 2 ukázky popsanych sledů:

- 1) ascendentní + akronymický
 gei-wǒ hui²-ge-diàn huà (11D_FY_v5_k2)
 quánshēn /yìdianr-**jìnr**/ dōu-mei-yǒu (14D_TW_v13_k2)

- 2) descendentní + akronymický
 lùshang /dei-huā/ **duō**-chang-shíjiān (15D_FY_v6_k1)
 sānbai wǔshi-kelang³ (17D_TW_v11_k1)

- 3) akronymický + akronymický
liǎng-kuai-qian² /yi-jīn/ zen³me-yàng (9D_FY_v5_k1)
 chàbuduō liǎng-ge-xīngqī (23D_TW_v5_k1)

Závěr

Cílem magisterské diplomové práce bylo prostřednictvím analýzy popsat prozodické vlastnosti vybraných textů *Učebnice čínské konverzace*, celkem 24 lekcí oddílů 1D – 24D. Po nastudování terminologie týkající se prozodického systému čínštiny jsem vytyčený textový materiál převedla do prozodické transkripce a doplnila jej o přepis v čínských znacích a český překlad. V rámci vyhodnocení celé prozodické analýzy je nutno brát v úvahu tu skutečnost, že dosažené výsledky vycházejí ze zvukového záznamu realizovaného jedním mluvčím za konkrétních podmínek. Je nejvýše pravděpodobné, že stejný mluvčí by naprosto shodnou nahrávku nepořídil dvakrát, o to víc by se aplikace prozodických vlastností lišila v případě nahrávky pořízené jiným mluvčím.

Tabulka č. 18 v absolutních hodnotách sumarizuje zásadní výsledky zaznamenané touto prozodickou analýzou, jež jsou následující.

Tabulka č. 18: Protokol analýzy

PROTOKOL ANALÝZY	
Texty UČK:	1D – 24D
Počet vět:	622
Počet kól:	750
Počet segmentů:	1449
Počet slabik:	4297
SEGMENTY	
Jednoslabičné jednoiktové 35	
Dvojslabičné jednoiktové (521): AS (308), DE (213)	
Tříslabičné (471): jednoiktové (266): DE (71), pDE (101), AS (44), ASe (50) dvouiktové: AKR (205)	
Čtyřslabičné (317): jednoiktové (43): ASe (15), DE (8), pDE (19), AS+DE (1) dvouiktové (274): AKR (128), pAKR (25), AKRe (25), DE+DE (95), AS+AS (1)	
Pětislabičné (92): jednoiktové (4): ASe (3), pDE (1) dvouiktové (75): DE+DE (25), pDE+DE (8), AKR (8), pAKRe (9), pAKR (10), AKRe (12), DE+AS (1), AS+DE (1), AS+AS (1) tříiktové: AKR (13)	
Šestislabičné (12): dvouiktové (9): pAKRe (5), AKRe (1), DE+DE (2), pDE+DE (1) tříiktové (3): DE+AKR (2), AKR (1)	
Sedmislabičné: tříiktové: pAKR+DE (1)	

KÓLA

Počet segmentů: jeden (242), dva (333), tři (124), čtyři (28), pět (8)

Tvořena jednou slabikou (35)

Začátek či střed kóla (677): AS (203), DE (176), AKR (118), ostatní (180)

Konec kóla (737): AKR (222), AS (147), DE (117), ostatní (251)

Jednosegmentální kóla (242): AKR (83), AS (44), DE (22), DE+DE (33), pDE (22),
ASe (18), AKRe (10), pAKR (4), pAKRe (3), pDE+DE (2), AS+AS (1)

Dvousegmentální kóla (327): AS+AKR (38), DE+AKR (23), AS+AS (12), AKR+AS (11),
ostatní (243)

Vysvětlivky:

AKR = akronymický sled; AS = ascendentní sled; DE = descendentní sled;

p = předklonka; e = příklonka

Textový korpus je složen z 624 vět, 750 kól, 1449 segmentů a 4297 slabik. Věta v analyzovaném korpusu má v celkovém průměru délku 1,2 kóla, 2,3 segmentu a 6,9 slabik. 85 % všech vět jsou tvořeny jedním kólem, 13 % dvěma kóly.

Segmenty jsou složeny z jedné až sedmi slabik, průměrná délka segmentu je tři slabiky. Segmenty jsou v 36 % dvouslabičné, v 33 % tříslabičné a v 22 % čtyřslabičné. Ostatních 9 % korpusu představují segmenty jedno, pěti, šesti a sedmislabičné. Analyzovaný vzorek je z 99 % složek z jednoiktových (59 %) a dvouiktových (40 %) segmentů, zbývající 1 % je tvořeno tříiktovými segmenty. Nejčastěji se v 37 % vyskytuje dvouslabičný segment s jedniou arzí, dále shodně po 20 % čtyřslabičný segment se dvěma arzemi a tříslabičný segment s jednou arzí. Dvouslabičné segmenty jsou z 59 % tvořeny ascendentním sledem, ze 41 % descendentním sledem. U tříslabičných segmentů je nejproduktivnějším sledem dvouiktový akronymický, tvoří 44 % a dále jednoiktový descendentní s předklonkou tvořící 21 %. Čtyřslabičné segmenty jsou ve 40 % dvouiktovým akronymickým sledem a ve 30 % kombinací dvou descendentních sledů. U pětislabičných segmentů převažují ve 27 % kombinace dvou descendentních sledů.

Analyzovaný text je složen ze 750 kól, která jsou tvořena jedním až pěti segmenty. Průměrná délka kóla jsou 2 segmenty. Nejproduktivnější jsou dvousegmentální kóla (44 %) a jednosegmentální kóla (34 %). Tři, čtyř a pětisegmentální kóla tvoří dohromady 22 % korpusu. Pozice segmentu v rámci kóla je v 50 % poměrná pro pozici na začátku či uprostřed kóla a pro pozici na konci kóla. Nejfrekventovanějším typem rytmického sledu

v pozici na začátku či uprostřed kóla je sled ascendentní (30 %), což v našem případě v zásadě vyvrací tezi O. Švarného. V pozici na konci kóla je sled akronymický (30 %) nejdominantnější, kdy naopak dosažená vyššího výsledku Švarného potvrzuje. Nejvíce zastoupeným schématem v rámci dvousegmentálních kól je kombinace ascendentního a akronymického sledu (11,6 %). Nejproduktivnějším schématem v rámci dvou až pětislabičných kól je kombinace ascendentního a akronymického sledu (10 %).

Dlouhý rozsah korpusu byl zvolen za účelem získání ucelenějšího vzorku pro aplikaci prozodické analýzy a taktéž pro dosažení komplexního výsledku v rámci jednotné textové oblasti. Tato metoda se osvědčila pro vyhodnocení závěrů v rámci analýzy segmentů. Při výzkumu kól bylo zjištěno, že výsledkem rozsáhlého textového materiálu je vysoké množství kombinací schémat rytmických sledů, jak dokazují procentuální údaje identifikovaných kombinací sledů u víceslabičných segmentů. Nabízejícím se rozšířením námi zvoleného tématu či případným návrhem pro dizertační práci by mohla být komparace prozodických charakteristik u textů různé obtížnosti, v tomto rozsahu by se ovšem jednalo o výzkum nad rámec diplomové práce.

Resumé

The aim of this thesis is to analyse and describe the prosodic characteristics of the text of the Chinese Conversation Textbook, specifically the units 1D – 24D. The results of the analysis will be based on Prof. Oldřich Švarný's prosodic transcription of Chinese language, which is applied to individual lesson texts. These are after transcription application accompanied by transcription into Chinese characters and Czech translation. The empirical part of the thesis focuses on classification and quantification of the prosodic features in the subsequent sections. Core of the research of segments and colons is to divide them to rhythmic sequences as acronymic, ascendant, descendent or others. Conclusion of the thesis is summary and generalization of the characteristic of sequences in extensive analyzed sample. The analyse can help us to better understand the prosodic system of the contemporary Chinese language.

Key words: prosodic transcription, contemporary Chinese, suprasegmental phonology, linear structure, O. Švarný (1920 – 2011)

Seznam použité literatury

ČERNÝ, Jiří. Úvod do studia jazyka. 2. vyd. Olomouc: Rubico, 2008. 248 s. ISBN 978-80-7346-093-8.

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Mirošovice: DesertRose, 2009. 208 s. ISBN 978-80-903296-1-4.

POSPĚCHOVÁ, Zuzana: Prozodická transkripce čínštiny a její využití v současnosti. *Dálný východ*. 2015, roč. 5, č. 2, s. 93-103. ISSN 1805-1049.

SLAMĚŇÍKOVÁ, Tereza: Rytmické členění příkladových vět Učebního slovníku jazyka čínského (hesla 150). *Dálný východ*. 2016, roč. 6, č. 2, s. 51-66. ISSN 105-1049.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s. ISBN 80-7067-817-8.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech II*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s. ISBN 80-7067-818-6.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech III*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 251 s. ISBN 80-7067-819-4.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech IV*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 313 s. ISBN 80-7067-820-8.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. 289 s. ISBN 80-7067-907-7.

ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s. ISBN 978-80-244-4205-1.

ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher. *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 190 s. ISBN 80-244-0298-X.

TĚŠITELOVÁ, Marie. *Kvantitativní lingvistika*. Praha: SPN, 1987. 187 s.

TŘÍSKOVÁ, Hana. *Segmentální struktura čínské slabiky*. Praha: Karolinum, 2012. 440 s. ISBN 978-80-246-2181-4.

UHER, David a Tereza Slaměnková: Prozodická analýza monologu. *Dálný východ*. 2015, č. 2, s. 104-115. ISSN 1805-1049.

UHER, David, Xuemin Liu a Jakub Vykoukal. *Učebnice čínské konverzace*. Praha: Leda, 2007. 224 s. ISBN 978-80-7335-109-0.

VLČKOVÁ-MEJVALDOVÁ, Jana. *Prozodie, cesta i mříž porozumění*. Praha: Karolinum, 2006. 203 s. ISBN 80-246-1266-6.